Ao. 1837. Dingsdag, den 7 Februarij. No. 11.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

VOOR DE

STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL *gratis* uitgegeven.

GESCHIEDKUNDIG OVERZIGT DER EPIDEMIËN VAN *GRIPPE* IN EUROPA.

Bij het naderen der *Epidemische Zinkings-ziekte*, die men gewoonlijk met den naam van *Grippe* of *Influenza* bestempelt, waarvan wij waarschijnlijk binnen zeer kort een bezoek zullen ontvangen, is het misschien den Lezers van dit Blad niet geheel onaangenaam, een kort Geschiedkundig Overzigt te hebben der Epidemiën, die van deze zoo algemeen en spoedig zich verbreidende ziekte in Europa zijn waargenomen.

De Geschiedenis der Catarrhale ziekten begint eerst in de 13de eeuw; en tot in de 16de eeuw bezitten wij niets, dan enkele Chronologische opgaven. Zoo vindt men in de *Chronique des Frères Mineurs* als de oudste opgeteekend de Epidemie van 1239; — vervolgens eene van 1311, die vooral in Frankrijk zeer vele menschen ten grave sleepte; — in 1323 en 1358 bijzonder in Italië: — en eene andere in 1387, door VALESCO VAN TARENTE waargenomen, waarvan naauwelijks het tiende gedeelte der inwoners van Italië verschoond bleef, en bijna alle oude menschen bezweken: hij zag dezelve nog eenmaal in 1410.

Naauwkeuriger zijn reeds de Epidemiën van 1411 en 1427 beschreven door PASQUIER, in zijne nu zeldzaam gewordene *Mémoires pour servir à l'histoire de France et de Bourgogne*, onder de regering van KAREL VI en KAREL VII, welke opgave ik hier in den eigenaardigen stijl van de 16de eeuw bijvoeg:

» En icelui temps advint par le plaisir de Dieu, qu'un mauvais air corrompu » chut sur le monde, qui plus de cent mille personnes à Paris mit en tel heur, » qu'ils perdirent le boire et le menger et le repouser, et avoient très-fort fiebvre » deux ou trois fois le jour; et especialement toutes fois qu'ils mengeoient et » leur sembloient toutes choses quelxconques amères et très-maulvaises: et » avecque ce, qui pis étoit, on perdoit tout pouvoir de son corps, qu'on n'osoit » toucher à soi de nulle part que ce fût, tant estoient grevés ceux qui de ce » mal estoient atteints, et duroit bien sans cesser trois septmaines ou plus. Et » commença à bon escient à l'entrée du mois de mars, et le nommoit ou le *Tac* » ou le *Horion*. Avec tout le mal devant dit, on avoit la toux si fort et la » rhume, et l'enroueure, qu'on ne chantoit qui rien fût de haultes messes à Paris. » Mais sur tous les maulx, la toux étoit la plus cruelle à tous jour et nuit, » qu'aucuns hommes par force de toussir estoient rompus, et aucunes femmes » grosses qui n'estoient pas à terme, orent leurs enfans sans compaiguie de per- » sonne, par force de toussir qu'il convenoit mourir à grant martyre, mère et » enfant: et quand ce venoit sur la garison, ils jettoient grant foison de sang » bête (*caillé*) par la bouche, par le nez et par dessous, qui moult les ebabis- » soit, et néantmoins personne aultre ne mouroit. Mais à peine en povoit per- » sonne être guary: car depuis que l'apétit de menger fust aux personnes reve- » nu, si fust-il plus de six septmaines après, avant qu'on fust nettement guary. » Ne ficicien (*Médecin*) nul ne savoit dire quel mal c'estoit. Mais les supersti- » tieux moins esclairez et plus décicifs, prononcèrent tout hautement et tout aussi » judicieusement que le bon homme *Homenas* de RABELAIS, que c'estoit ven- » geance et punition divine sur tous ceux qui avoient chanté certain vaudeville » fort licentieux qui couroit alors; et ils en avoient tellement persuadé le peu- » ple, que ceulx qui se trouvoient guarys, demandoient en plaisantant aux aul- » tres: *en as tu? Oh! par ma foy tu as chanté la chanson.*"

De Catarrhale Epidemie van 1427 beschrijft hij op deze wijze:

» Environ quinze jours avant la St. Remi cheut un mauvais air corrompu dont » une très-maulvaise maladie advint, qu'on apeloit *la Dando*, et n'estoit nul ne » nulle qui aucunement ne s'en sentist dedans le temps qu'elle dura; est la ma- » nière comment elle prenoit. Elle commençoit ès rains et ès épeaulles, et n'es- » toit nul, quand elle prenoit, qui ne cuidast avoir la gravelle, tant faisoit cru- » elle douleur. Et après ce venoient les assées (*accès*) ou fortes frissons, et » estoient ou bien huit ou dix ou quinze jours, que on ne povoit ne boire ne » menger ne dormir, les ungs plus, les aultres moins. Après ce venoit une » toux si très-mauvaise à chacun, que quant on estoit au sermon, on ne povoit » entendre ce que le sermonneur disoit, par la grant noise des tousseurs. Elle » eut très forte durée jusqu'après la Toussaint bien quinze jours ou plus, et ne » eussiez guères trové homme ne femme, qui ne eust la bouche ou le nez tout » essevé (*couvert*) de grasse rongne pour l'assée: et quand on encontroit l'ung » l'aultre, on demandoit: *as-tu point eu de la Dando?* S'il disoist non, on » lui répondoit tantost: *or te garde bien que vrayement tu en gouteras un mor-* » *celet.* Et vrayement on ne mentoit pas que pour vray il fut pou (*peu*), fust » petit ou grant, femme ou enffent qui n'eust en ce temps ou assées, ou la » toux qui trop duroit longuement."

Verder vinden wij door MEZEREY eene Catarrhale Epidemie aangeteekend, die in 1482 door geheel Frankrijk grooten noch kleinen spaarde: — door den Geschiedschrijver DE THOU eene dergelijke in 1510, die als eene nieuwe ziekte eerst in het Oosten, daarna in Italië en Spanje moorddadig woedde; die ANNA, de Echtgenoote van Koning PHILIPS, in den bloei hares levens wegrukte, en Paus JULIUS II in het grootste levensgevaar bragt. Ook SENNERT en SAUVAGES hebben deze Epidemie beschreven, zoo als dezelve in Frankrijk woedde; bij welke gelegenheid de bijgeloovigen, en vooral het Roomsche Hof, uitstrooiden, dat deze ziekte eene straf der Godheid was, wegens den tegenstand van LODEWIJK XII tegen Paus JULIUS II; (bekend ook uit een' door den eersten geslagen' Gedenkpenning tegen den Paus, met het omschrift: »*perdam Babilonis regnum.*")

De nu volgende heerschende ziekte in 1557 is het eerst meer geneeskundig naauwkeurig door verschillenden beschreven; RIVERIUS zegt, dat dezelve in Frankrijk alle menschen zonder onderscheid aantastte, zeer velen den 4den, 7den of op het langst den 14den dag wegrukte, en zich kenmerkte door een' hevigen hoest met keelpijn, ontsteking en aanhoudende koorts, moeijelijke ademhaling en geweldige hoofdpijn, en tevens zware pijn in de lenden en heupen, waardoor de lijders niet konden gaan noch slapen. — MERCATUS, die deze ziekte in Italië zag, voegt hierbij, dat aderlatingen en purgeermiddelen over het algemeen schadelijk waren; hetgene ook VALLERIOLA in Spanje bevestigt, en tevens, dat na den 7den, somtijds eerst den 14den dag, eene overvloedige afscheiding van zeer taaije slijmen, diarrhée of zweet meest de ziekte scheidde, en deze vooral gevaarlijk was voor kinderen, die niet konden opgeven. — Deze zelfde ziekte beschrijft CARDANUS in Lombardije als zeer spoedig doodelijk, vooral voor de grijsaards, en in het bijzonder voor de rijken; zoodat men zelfs eerst dacht, dat velen der laatsten vergeven waren. — FORESTUS en DODONAEUS zagen deze zelfde Epidemie in ons Vaderland, waar dezelve in het bijzonder met aandoening der keel was verbonden; en INGRASSIA in Sicilië, waar zeer vele menschen den 2den of 3den dag stierven, en bijna alleen dezulken, welke Fontenellen hadden, genazen.

Nu volgt de geweldig hevige Epidemie van 1580, die ook door de voornaamste geneesheeren van Duitschland, Frankrijk, Italië en Spanje is beschreven. Nadat reeds het vorige jaar, na een' brandend heeten zomer, zeer algemeen en moorddadig de toen nog niet bekende kinkhoest had geheerscht, brak op eens in Junij en Julij bijna overal ten zelfden tijde de ziekte uit; in ons Land, volgens FORESTUS, met hevigen hoest, keelpijn en heeschheid en van een' niet boosaardigen, maar meer ontstekingachtigen aard, zoodat ook aderlatingen veel hielpen, en de longontsteking moesten voorkomen: maar in Spanje was dezelve, volgens MERCATUS, veel boosaardiger, zoodat zeer velen, ook aan wien men had adergelaten, reeds in de eerste koorts stierven; vooral ook wegens de onvoorzigtige handelwijze der Geneesheeren, die door hunne bloedsontlastingen en purgeermiddelen meer slagtoffers maakten, dan er vielen door de hevigheid der ziekte zelve: hetgene ook J. WIERUS getuigt van de Medici te Rome. VILLALBA zegt, dat Madrid en verscheidene andere steden in Spanje bijna ontvolkt werden, en in Barcelona binnen 10 dagen meer dan 20,000 menschen werden aangetast, waarvan velen stierven. In Duitschland noemde men toen, volgens BOCKEL, deze ziekte *Stikzinking*, *Huhnerzipf*, *Zinkingkoorts*; dezelve verspreidde zich verder door Hongarije, Bohemen, Saksen, geheel Engeland, en, volgens SENNERT, door alle werelddeelen. SALIUS DIVERSUS zegt, dat ook de vogels den invloed der lucht schenen te ondervinden, dewijl dezelve de Landen, waarin de Epidemie heerschte, verlieten, de trekvogels lang vóór den tijd vertrokken, en zulken, die gewoonlijk op lage plaatsen sliepen, thans hoogeren opzochten.

Dezelfde ziekte, eenigzins anders gewijzigd, schijnt zich in 1590 en 1591 weder te hebben verspreid; maar toen deden, volgens JANSONIUS, de aderlatingen veel meer dienst. Men schreef dezelve meest toe aan de onophoudelijke regens en de overstroomingen van het vorige jaar, waarop groote hitte was gevolgd; in Rome alleen waren in Augustus 1590 tot denzelfden tijd van het volgende jaar meer dan 60,000 menschen aan die ziekte gestorven.

Eene Catarrhale Epidemie, geheel gelijk aan die van 1580, die vooral in Italië in 1627 woedde, wordt kortelijk beschreven door BUONCUORE en ZACHIAS: de voornaamste teekens waren de hoest, heeschheid en keel-ontsteking: — en WILLIS zag eene dergelijke te Londen in 1656, in welke stad, gelijk in zoo vele andere steden van Engeland, vele duizenden van dezelve het slagtoffer werden. In Venetië tastte zij, volgens PAULINI, meer dan 60,000 aan in ééne week. — In ons Vaderland woedde dezelve weder in 1669, volgens de korte en onnaauwkeurige beschrijving van FANOÏSIUS GUIDO, die haar eene *epidemische, tot hiertoe ongehoorde ziekte* noemt. Ook de Leidsche Hoogleeraar SYLVIUS DE LE BOË, die er zelf aan stierf, had deze Epidemie in de Nederlanden beschreven, en ETTMULLER in Duitschland.

Die van 1675 en 1676, beschreven door RAYGER in Hongarije (in de *Éphem. Nat. Curios.*), PEU in Frankrijk (in *Prat. des Accouchem.*), SYDENHAM in Engeland en ETTMULLER in Duitschland, was veel meer algemeen. In Presburg bleef niet één huis of huisgezin verschoond; echter stierf daar niemand; in Parijs was de ziekte meer boosaardig; ook in Londen, waar de beroemde WILLIS aan dezelve stierf, en over het algemeen vele geneesmiddelen en vooral bloedsontlastingen zeer nadeelig waren.

In de 16de en 17de eeuw waren er dus verscheidene Catarrhale Epidemiën geweest, onder welke die van 1510, 1557, 1580 en 1675 de voornaamste en uitgebreidste waren: — nog verscheidene anderen, door eenige Schrijvers opgenoemd, gaan wij met stilzwijgen voorbij, dewijl het uit de meestal zeer onnaauwkeurige beschrijvingen van dien tijd niet genoegzaam blijkt, dat ook die tot de Influenza behoorden.

In de 18de eeuw echter vinden wij een veel grooter aantal derzelven, en meer naauwkeurig beschreven door mannen, als LANCISI, FR. HOFFMANN, HUXHAM, MORGAGNI, DE HAËN, SAUVAGES, STOLL en anderen.

De eerste Epidemie dier eeuw begon in het voorjaar van 1709, toen de zoo warme zomer van het vorige jaar door een' uiterst strengen winter was gevolgd. De voorboden waren eene algemeene matheid, buivering, door koortshitte gevolgd, hoofdpijn, steking en drukking in de borst, harde pols, slapeloosheid en benaauwdheid. Spoedig ontstonden dan vrij hevige keelpijn, stekingen in de zijde en opgeven van bloed. De gebouwen en gevangenissen der Inquisitie bleven van de ziekte bevrijd, dewijl dezelve, volgens LANCISI, digt bij fornuizen waren, die de lucht verwarmden; ook de vrouwen waren er minder aan blootgesteld, dan de mannen; en de rijken, die zich voor de koude konden wachten, kwamen er ook meerendeels slechts met eene verkoudheid af: — maar de ziekte woedde het hevigst onder het volk en de menschen met een zwak gestel; en echter ontsnapten de meesten aan het dreigend gevaar, indien er zweet, neusbloeding of overvloedige urine ontstond; de sterfte was in Rome 16 van 100.

Hierop volgt de ziekte van 1729 en 1730, die eene van de uitgebreidste is geweest, welke men tot dien tijd toe ooit had gezien: want zij doorliep Rusland, Polen, Hongarijë, Duitschland, Zweden, Denemarken, de Nederlanden, Frankrijk, Engeland, Italië, Spanje en Mexico. De winter van 1728 was even streng geweest als die van 1709; het voorjaar was koud en windig; de zomer en herfst waren zeer veranderlijk. De beide eerste maanden van 1729 waren zeer vochtig; en toen ontstond de ziekte, die bijna zonder onderscheid van ouderdom, sekse, staat of gemoedsgeaardheid alle menschen aantastte, het meest echter die van den middelbaren leeftijd, en minder de kinderen; eene aderlating, in het begin gedaan, deed veel goed; verbittende middelen waren altijd nadeelig. De ziekte was niet zoo hevig in Zwitserland, maar in Londen, Parijs, Spanje en Italië rukte zij velen weg: — te Ferrara en Ravenna, de laagste en meest moerassige plaatsen van Italië, was zij zoo boosaardig, dat de Magistraat van Bologna weigerde, de vlugtelingen uit dezelve op te nemen: — te Londen stierven in het midden van November in ééne week 908 menschen, en de ziekte maakte daar meer verwoesting, dan de Pest van 1665.

In 1733 en 1734 doorliep dezelfde ziekte op nieuw de zoo even genoemde Landen, en duurde nog voort gedurende de 3 volgende jaren: zij ontstond weder, even als bijna alle vroegere, in het Noord-Oosten van Europa, of misschien wel van Azië, en ging langzamerhand voort naar het Zuid-Westen. De koorts begon met huivering, duizeligheid, pijn in het hoofd, in de borst en in den rug; de pols was snel, en de eetlust verloren; bij de meesten was er in den eersten tijd eene zeer sterke waterige afscheiding uit de oogen en den neus; vervolgens werd de keel zeer pijnlijk en gezwollen, en eerst den derden dag ontstond er een hardnekkige en afmattende hoest, wanneer de koorts verminderde: sommigen, vooral zij, wien men niet in het begin had adergelaten, kregen bloedige diarrhée. Meest alle zieken hadden neiging tot zweet, hetgene veel verligtte: anderen vorderden, wegens een zwakker gestel, hartsterkende middelen. Zelfs scheen deze zoo algemeen heerschende ziekte ook de paarden en honden aan te tasten, blijkens verkoudheden en hevige hoest. — Zij vervolgde haren weg, volgens de getuigenis van vele Schrijvers, met de snelheid van eenen voetganger. Zij verscheen in October in Rusland; in het midden van November in Polen en Saksen; vandaar kwam zij in Duitschland, Zwitserland en de Nederlanden: in December vertoonde zij zich in Engeland en Schotland: Vlaanderen werd aangetast in het begin van Januarij: in het midden dier maand was zij te Parijs; en op het eind derzelve in Ierland. In Italië ontstond zij in Februarij: den 15den was zij te Livorno; en 14 dagen later te Napels en Madrid. Vervolgens ging zij over naar Amerika, eerst naar Nieuw-Engeland, en vandaar zuidwaarts naar Barbados en Jamaica; toen, zuidwestwaarts keerende, verspreidde zij zich in Mexico en Peru, en tezelfden tijde in Afrika; overal hetzelfde karakter vertoonende als in Europa, als eene heerschende, en geenszins besmettelijke ziekte.

Na dus bijna vijf jaren lang de wereld doorloopen te hebben, verdween eindelijk deze Epidemie, om reeds 5 jaren later, namelijk op het einde van 1742, op nieuw te verschijnen; en hetgene opmerkelijk is, altijd beginnende in het Noord-Oosten van ons werelddeel, en voortgaande door Duitschland, Holland, Engeland, Frankrijk en Italië. Over het geheel waren toen de bloedsontlastingen nadeelig en maakten de ziekte meer slepende: dezelve was overigens in het begin veel goedaardiger, dan vele vroegere, dewijl men over het algemeen rekende, dat er 1 stierf van de 1000 zieken; hoezeer er te Rome 2000 menschen aan bezweken, »misschien alleen," zegt een gelijktijdig Schrijver, »omdat de »Geneesheeren in Italië er te spoedig bij waren met bloedsontlastigen." — Het volgende jaar echter was dezelve in Frankrijk, waar zij toen het eerst den naam van *Grippe*, *petite poste* of *petit courrier* kreeg, en in Engeland meer boosaardig. Volgens HUXHAM stierven er te Londen verscheidene malen wel 1000 in ééne week; en toen was daar weder, wegens een meer ontstekingachtig karakter, de aderlating noodzakelijk geworden.

Ook in 1758 was er eene dergelijke Epidemie op eenige plaatsen in Frankrijk en

Engeland, echter veel minder algemeen; terwijl van dezelve door Schrijvers van andere Landen geene melding wordt gemaakt.

Maar in 1762 ontstond deze ziekte weder, en werd eene der uitgebreidste en hevigste van allen, die Europa hebben geteisterd. Zij begon in het Oosten van Europa, en doorliep vervolgens alle Landen van het Westen. Te Weenen heerschte zij van Maart tot Mei, en tastte daar bijna alle menschen aan zonder onderscheid, zoodat nog geen twintigste gedeelte der inwoners van dezelve verschoond bleef. Spoedig volgden geheel Duitschland, Hongarije en Italië. De ziekte begon met zware hoofdpijn, verkoudheid, gebrek aan eetlust, aanhoudende koorts en droogheid der keel; dan ontstond er een drooge hoest, brandende dorst en borstbeklemming: bij de meesten was dezelve in drie of vier dagen voorbij, maar bij sommigen duurde zij verscheidene weken. Te Breslau stierven er 100 menschen daags gedurende Februarij, dat de ziekte daar heerschte.

Wij komen nu tot het derde merkwaardige tijdvak der Catarrhale Epidemiën, namelijk die van 1775, welke men het eerst *Influenza* heeft genoemd. Dezelve schijnt reeds op het eiland Bourbon, aan de andere zijde van den Evenaar, geheerscht te hebben, vóór zij zich in Europa vertoonde; ten blijke, dat eene bijzondere luchtsgesteldheid, en geenszins zekere nevels in sommige Landen, de oorzaak was van derzelver ontstaan. Ook deze heeft bijna alle Landen in ons werelddeel bezocht; in alles gelijk aan die van 1580 en 1733, maar minder moorddende, dan de eerste. Zij begon met alle teekenen van verkoudheid, sterk niezen, pijn in het hoofd, in den rug, in de leden en zelfs in de borst, onophoudelijken hoest, maar van korten duur, en sterke afscheiding van scherpe stof uit den neus. Spoedig ontstond er eene vrij zware koorts; de tong was beslagen, en veel neiging tot slaap. Sommigen hadden vrij hevige oorpijn, die zich somtijds critisch tot eene verzwering zette; anderen ontsteking in de keel, die ook vaak in verettering overging. Bij de meesten ontstond reeds den 4den dag beterschap door een ruim zweet. De ziekte was zelden doodelijk, ofschoon zij bijna niemand spaarde: grijsaards en kinderen leden het sterkst. Op het einde van het jaar met de veranderde wedersgesteldheid werd zij meer boosaardig. Ook weder ditmaal werden, bijzonder in Engeland, de paarden en honden sterk aangetast, zonder dat er echter velen van stierven.

In 1780 heerschte weder dezelfde ziekte in Engeland, Frankrijk, Lotharingen en Vlaanderen; terwijl andere Landen in Europa schijnen verschoond gebleven; zij verspreidde zich weder zeer algemeen, zoodat bijv. in Engeland (volgens de *Medical Transactions*) vier vijfde gedeelten der geheele bevolking werden aangetast; maar zij genas gemakkelijk, en meer door de natuur, dan door de kunst: de Epidemie bleef niet langer, dan zes weken in elke provincie, maar de recidieven waren zeer veelvuldig. Opmerkelijk is het, dat deze ziekte zich epidemisch vertoonde op het schip *de Atlas*, in September, terwijl het zeilde van Malakka naar Canton, hoewel er bij deszelfs vertrek van de eerstgenoemde haven geen spoor van bestond; toen hetzelve te Canton aankwam, woedde daar de ziekte reeds sedert eenigen tijd, gelijk ook te Coromandel, met dezelfde teekens als in Europa, behalve dat er eene meer galachtige complicatie bij was.

De Epidemie van 1782 was weder veel meer verspreid over geheel Europa. Op den zeer warmen en droogen zomer van 1781 was een koude en natte herfst gevolgd; en in den winter heerschten vele rheumatische ontstekingachtige ziekten. Den 2 Januarij bespeurde men te Petersburg eene buitengewone verandering in den Thermometer van FAHRENHEIT, die des avonds 35° onder nul teekende, en den volgenden morgen 5° boven nul; zoodat de dampkring in éénen nacht eene verandering onderging van 40 graden: — dienzelfden dag werden, volgens VOGEL, veertig duizend menschen aangetast door eene Catarrhale Epidemie, die echter in weinige dagen weder voorbij was. — In de volgende maanden doorliep de ziekte Zweden, Denemarken en Saksen; men noemde dezelve toen *de Rus*; te Koppenhage, Leipzig en Dresden stierven eenige menschen. Den 15 Maart ontstond zij te Koningsberg; in het midden van Mei reeds te Londen, waar zij zich ook spoedig zoo algemeen verspreidde, dat men den 27sten het Tooneelgebouw van Drurylane moest sluiten, dewijl *alle* Acteurs ziek waren, en men ook geen uitzigt had op toeschouwers. — Ook in Mei kwam de Influenza te Praag, en 14 dagen later reeds te Weenen; in weinige dagen waren daar bijna allen er door aangetast, en gedurende zes weken, dat zij er heerschte, bleef naauwelijks het zesde gedeelte der inwoners vrij. Derzelver aanval was zoo plotselijk, dat de Duitschers dezelve *Blitz-Katarr* noemden. — In dien zomer was zij zeer algemeen in ons Vaderland, en tastte zelfs de Nederlandsche en Engelsche vloten aan; zoodat de onze, die na den, in het vorige jaar, zoo roemrijk gewonnen slag bij Doggersbank nu weder was uitgeloopen, alleen om de Grippe weder de haven moest binnen vallen. — In den herfst vertoonde zich de Epidemie in geheel Italië, Spanje en Portugal.

In het jaar 1789 werd Oostenrijk, — in 1791 het Depart. de la Haute Garonne in Frankrijk, — en in 1795 een groot gedeelte van Rusland weder door deze ziekte bezocht, die zich dus in die jaren geenszins zoodanig, als bij verscheidene vroegere Epidemiën gezegd is, uitbreidde. Maar in 1802 won dezelve weder meerder veld, vooral in Italië en Frankrijk, zoodat bijv. in Parijs de ziekte, sedert de *Influenza* in 1775, niet zoo algemeen was geweest; in het bijzonder leed hieronder de mindere klasse: echter liep dezelve over het geheel gemakkelijk en gunstig af. — Misschien moet men ook geenszins alle ziekten, die na de eigenlijke Influenza van 1782 met dien naam bestempeld zijn, voor Influenza houden, dewijl die benaming toen een mode-woord werd, zelfs bij de Geneesheeren, en in vele twijfelachtige gevallen een goede vond en eene ezelsbrug was: — toen echter later de sthenische en asthenische koortsen, Typhus, en vele boosaardige en zenuwkoortsen aan de orde van den dag waren, kwam dit woord geheel in onbruik. En wat doet ook de naam ter zake? In de Groninger Epidemie van 1826 zijn er in het Stads Ziekenhuis 180 zenuwkoortsen waargenomen; de Geneesheeren in de Stad echter hadden niet eene enkele gezien.

Ook is er na dezen tijd nog geene eigenlijke Epidemie der Influenza weder verschenen; ofschoon de Geneesheer MOST (in een stukje, getiteld *Influenza Europaea*, uitgeg. te Hamburg 1820) uit de geschiedenis eener geheele eeuw trachtte te bewijzen, dat deze ziekte, die een' 20jarigen loop hield, in 1822 zoude terug keeren; en reeds de voorboden derzelve meenende te bespeuren, zulks met de niet zeer troostrijke woorden aankondigde: »Ik vrees, dat door deze Epidemie een groot gedeelte der volken van Europa met pijnen en jammer, met ziekten en ellende, ja met den dood zullen bezocht worden:" en zelfs sprak van quarantaine-aanstalten, waarbij men onwillekeurig moest beginnen te denken aan pest en gele koorts. Ondertusschen heeft de ziekte tot hiertoe zich laten wachten.

Wanneer men de vele beschrijvingen der Grippe-Epidemiën naauwkeurig nagaat, (welke hier in te voegen de plaats niet was,) zal men ten duidelijkste zien, dat de vroegste ook tevens de hevigste en verderfelijkste waren, en dat de sterfte bij de lateren, in weerwil der vaak grootere uitbreiding, meer en meer afnam: — voorzeker is ook de tegenwoordige stand der Geneeskundige wetenschap in geene vergelijking met dien, ik zeg niet van de 16de, maar zelfs van de 17de eeuw, toen de bijtende spotternijen van MOLIÈRE en anderen meestentijd juist en verdiend waren, dewijl de aard der ziekte naar het heerschende of geliefkoosde bloed-, purgeer- of zweetstelsel moest geknoeid, en alleen daaruit het genezingsplan afgeleid worden. — Maar het is ook niet te ontkennen, dat de aard van deze, even als van elke andere Epidemie, oneindig gewijzigd wordt naar den tijd van het jaar, naar het verschil van de landstreek, naar de heerschende ziekte-gesteldheid (*Const. stationaria*) en het gestel der lijders; en dat er dus niets dwazer is, dan *vooraf* te willen bepalen, of in zulk eene ziekte moet adergelaten, gepurgeerd, gezweet of versterkt worden. — De beste raad zal dus zijn, de beoordeeling hiervan over te laten aan de Geneesheeren, wanneer eerst de ziekte er zal zijn; zich voor dezelve in acht te nemen, door *dan* zoo min als mogelijk is zich aan de lucht, vooral des avonds, bloot te stellen; bij het bespeuren der minste teekens van verkoudheid het bed te houden, en op eene zachte wijze de uitwaseming te bevorderen; en overigens ook de behandeling zelve, zoo die mogt noodig zijn, geheel over te laten aan de Geneesheeren, aan wien zulk eene zoo algemeen heerschende, maar meest kort durende ziekte oneindig veel moeite en inspanning aanbrengt, maar weinig honig.

GRONINGEN, den 5 Februarij 1837. †††

In den afgeloopenen zomer kreeg mijn jongste Zoon eene aandoening in het heupgewricht, welke zich langs de dij tot in de knie uitstrekte, waardoor eerst het gaan belemmerd en vervolgens een geheele misstand van de geheele linkerdij en het been veroorzaakt werd, zoodat hij niet dan met de uiterste moeite konde gaan. — Terwijl zich dit inmiddels van tijd tot tijd in eene zoo hooge mate verergerde, dat mijn Zoon ziek werd en hij, bij de moeijelijkste pogingen om te gaan, bijna met het hoofd aan den grond gebukt ging, vond ik het pligtmatig geneeskundige hulp in te roepen.

Ik riep dan de hulp in van den Heer J. G. OOSTERBEEK, *Med. Doct.* alhier, die mij, na alvorens mijn' Zoon naauwkeurig onderzocht te hebben, verklaarde, dat het ongemak eene gewrichtsziekte was, waardoor het zieke been wel twee duimen langer was geworden, dan het gezonde. Z. Ed. verklaarde mij tevens, dat het moeijelijk en misschien wel nooit konde genezen worden; doch dat er nog één middel was, waardoor het vermoedelijk konde geschieden; en dit was de aanwending van het gloeijend ijzer. — Mijn moederhart werd door aanprijzing van dit schrikkelijk en zoo weinig bekend geneesmiddel niet weinig geschokt; te meer daar ik, eene Weduwe met drie kinderen (hetwelk Z. Ed. ook wel bekend was), van den handenarbeid mijns oudsten Zoons moest leven, en niet in staat zoude zijn eene zoo gewigtige operatie te kunnen bekostigen, evenmin het noodige onderhoud gedurende zijne herstelling zoude kunnen verschaffen; doch in weerwil van dit alles vond Z. Ed. geene zwarigheid, de bedoelde operatie, n.l. de aanwending van het gloeijend ijzer op het aangedane deel, ten uitvoer te brengen.

De bekwaamheid, die Z. Ed. bij deze kunstbewerking (die op den 31 October 1836 volbragt werd) aan den dag legde, — de naauwkeurigste zorg, die Z. Ed. bij het veelvuldig bezoeken van mijn' Zoon droeg, — de zoo spoedige en volmaaktste herstelling van het aangedane been, zoodat er geen spoor van den te voren zoo moeijelijken en mismaakten gang meer overig is, en het geheele gebrek hersteld is; dit alles verdient de loffelijkste vermelding.

Wie beschrijft thans mijne blijdschap? daar toch mijn kind in eenen hopeloozen en deerniswaardigen toestand, met het hoofd bijna aan den grond gebogen, mij als een zonder gebrek zijnde Zoon is weder gegeven.

Mondelijke betuigingen zijn dan ook niet in staat, de erkentelijke gevoelens van mijn hart uit te drukken; weshalve ik mij verpligt rekende, om hiervan openlijk melding te maken en openlijk mijn' hartelijksten dank te betuigen aan den W. Ed. Heer J. G. OOSTERBEEK, benevens aan de edele menschenvrienden, die mij even als Z. Ed. met tijdelijke hulp en ondersteuning hebben beweldadigd.

WILDERVANK — M. P. DOOIJES,
den 3 Februarij 1837. — Wedw. J. VENEMA.

OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op *Woensdag*, den 8 Februarij 1837, des avonds te 6 uren, in de Concertzaal. — Redevoering. — Bijdrage.

BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op *Dingsdag*, den 14 Februarij 1837, des avonds te 7 uren, ter gewone plaats. — Verslag der Kommissie tot de Leesbibliotheek. — Voorstellen voor de Punten van Beschrijving.

Namens het Bestuur,
L. B. LOHMAN, *Secrets.*

TOONEELSOCIETEIT.

IN DEN SCHOUWBURG: *UTILE ET DULCE*,

ZATURDAG, den 11 Februarij. DE LIGTZINNIGE LOGENAAR, Tooneelspel. Daarna: DE EDELMOEDIGE SOLDAAT, Vaderlandsch Blijspel, met Zang.

Het BESTUUR der AKADEMIE van *BEELDENDE KUNSTEN*, *BOUW-*, *TOEGEPASTE WERKTUIG-* en *ZEEVAARTKUNDE*, onder den naam: MINERVA, te *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de PUBLIEKE LESSEN aan die AKADEMIE zullen gehouden worden op Donderdag en Vrijdag, den 16 en 17 dezer maand, telken dage des avonds van 7 tot 9 uren, waarbij door de Leerlingen, onder anderen, zal geteekend worden naar eenen gecostumeerden groep, voorstellende een Tafereel uit het Treurspel »WREEDHEID EN GROOTMOEDIGHEID," en wel in het oogenblik, waarin de Hertog ALBRECHT den Stoelheer WIEHO wil doodsteken. — Het wordt voorts aan ieder' herinnerd, dat niemand, dan op vertooning en tegen afgifte van een Toegangskaartje, deze Lessen kan bijwonen, terwijl de Kaartjes van Leden aan geenen anderen mogen worden afgestaan; — wordende eindelijk die Leden, welke mogten verlangen, buiten de Provincie woonachtige Personen te introduceren, verzocht, zich te dien einde aan te melden bij den Heer W. J. MEURS WICHERS, Thesaurier der Akademie.

GRONINGEN — *Het Bestuur voornoemd:*
den 7 Februarij 1837. — Namens hetzelve,
Mr. A. MODDERMAN, *Secretaris.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoote AAFJE JOHANNA VAN SLOTERDIJCK beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

GRONINGEN — *Mr.* E. J. OFFERHAUS.
den 29 Januarij 1837.

*** MIDWOLDA den 2 Februarij 1837. Heden verloste mijne geliefde Echtgenoote S. ADRIANI zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON.

G. ENGELS,
Med. et Art. Obst. Doctor.

*** Onze zeer geliefde zorgdragende Moeder SARA MARGARETHA JACOT, Weduwe van den WelEdel Gestrengen Heer J. J. DE MUNCK, in leven *Administrateur bij 's Rijks Zeemagt*, uit hare woonplaats VEGCHEL (Provincie *Noord-Braband*) voor eenige weken tot ons overgekomen, overleed heden ten onzen Huize alleronverwachtst, tot bittere smart harer Kinderen en verdere Betrekkingen, in den ouderdom van ruim 57 jaren.

Diep bedroefd geven wij van dit treffend verlies, langs dezen weg, kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN — *Mr.* P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
den 29 Januarij 1837. — S. J. DE MUNCK.

*** Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder FREEGIEN HIEBELS, Weduwe JAN WARRING, in den ouderdom van zesenzestig jaren. Bitter bedroefd over dit smartelijk verlies, geven wij door deze kennis aan onze Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN — H. WARRING.
den 2 Februarij 1837. — Uit aller naam.

*** Heden morgen overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, onze waarde en geliefde Moeder en Schoonmoeder AALTJEN DONKENS, Wedw. JAN PEPPINK, in den ouderdom van ruim 69 jaren.

GRONINGEN den 2 Februarij 1837.

D. D. PEPPINK.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** Na eene ongesteldheid van eenige weken, overleed heden avond, tot bittere droefheid van mij, hare beide Broeders en mijne Kinderen, mijne geliefde Behuwd-Dochter ELIZABETH MAGDALENA BERGHUIS, in den jeugdigen ouderdom van 25 jaren en ruim 9 maanden.

BEERTA — M. CORSTIUS.
den 2 Februarij 1837.

Kosowsky. — *De Normandijer en de Bretagner.* ...
(*Het Paleis en de Tuin van het Luxembourg.*) — *De ongeteekende Bankbriefjes.* — *Baden te Stokholm.*

No. 2. *De Shetlands-eilanden, in den zomer van 1836.* — *De Amerikaan in Engeland.* (IX. *de St. Paulus-kerk.* — X. *De City.*) — *Mad. Malibran.* (Met Portret.) — *De Engelsche Prachtlitteratuur.* — *De IJzeren Spoorweg van Londen naar Greenwich.* (Met eene Plaat.) — *Eene diplomatische Zending.* — *De gewaande Schuldige.* — *De Dochter van den Schoolmeester.* — *Geen Geld, geene Laarzen.* — *De Luchtreis van den Heer Green.* — *Het hedendaagsch Parijs.* (*Wandeling over den Pont neuf naar den Marché des Innocens.* Met eene Plaat.) — *Eene Amazone.* — *Haydn's Scheermes-quartet.* — *Drinkbaar maken van Zeewater.*

WAARSCHUWING.

Het Publiek wordt door deze verwittigd, dat er, bij invallen den DOOI, bij de *WINSUMER-* en *SCHAPHALSTERZIJLEN* zal worden GESTROOMD.

Op last van de Directie,
De fungerende Secretaris van genoemd Zijlvest:
SICHTERMAN VAN DE BRAKE.

ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ,

ALLEÉN VOOR DE PROVINCIE *GRONINGEN*.

De ondergeteekenden, DIRECTEUREN dier MAATSCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van de LEDEN, dat de REKENING en VERANTWOORDING, ten gevolge art. 23 van het Reglement, aan de onderstaande Heeren, als zes der hoogste Deelnemers, op heden gedaan is.

En zal deze Rekening, gedurende de eerstkomende zes weken, dagelijks, des voormiddags van 9 tot 12 uren, voor de Leden ter inzage liggen, ten Kantore der Directie, aan het Martini Kerkhof.

Behalve bij de DIRECTIE, kan ook deel genomen worden bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den Regerings-Almanak aangewezen, en wel op ROERENDE en ONROERENDE GOEDEREN, en voor zoodanige Deelnemers, als zulks verkiezen mogten, ook op VASTE PREMIE, bij het Reglement bepaald.

GRONINGEN den 26 Januarij 1837.

J. CARDINAAL,
J. VAN CLEEFF,
J. HESSELINK, W.z.,
A. LAMBERTS HURRELBRINCK,
H. NIENHUIS,
S. STRATINGH, E.z.,
Directeuren.

Ingevolge Art. 23 van het Reglement van bovengenoemde Brandwaarborg-Maatschappij, door de ondergeteekenden zijnde ingenomen de REKENING en VERANTWOORDING over het *vierde* jaar dier Maatschappij, — zoo verklaren dezelve met genoegen ontwaard te hebben, dat de Deelneming, gedurende het jaar 1836, is vermeerderd geworden met *één millioen Guldens*, en dat de Directie bij voortduring voor de zekerheid en de belangen der Deelnemers naar eisch zorg draagt; weshalve de ondergeteekenden deze PROVINCIALE MAATSCHAPPIJ aan hunne Stad- en Gewestgenooten met de meeste ruimte aanbevelen.

GRONINGEN den 26 Januarij 1837.

P. HOFSTEDE, | A. L. WICHERS,
I. J. SORMANI, | L. H. BRONSEMA,
J. OOMKENS, | C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA,
Als zes der hoogste Deelnemers.

ONDERLINGE MAATSCHAPPIJ
voor de belangen van KINDEREN,

onder bestuur van H. L. TROOST, Mr. M. EIJSSELL en J. VINTCENT, als Directeuren, en onder toezigt van Mr. W. C. B. WINTGENS, en W. C. HATTINGA RAVEN, als Kommissarissen, alle te *'s Gravenhage.*

De strekking dezer MAATSCHAPPIJ is, eensdeels om eene jaarlijksche uitkeering te verzekeren in de jaren, waarin de opvoeding de meeste kosten vereischt, en ten anderen, om bij volbragten achttienjarigen ouderdom, een zeker kapitaal beschikbaar te hebben.

Men kan nadere inlichting bekomen bij den ondergeteekende, die den 11, 13 en 15 dezer daarvoor meer bepaald, des voormiddags, ten zijnen Huize zal vaceren.

Mr. **T. P. TRESLING,**
Correspondent van de Maatschappij voor de belangen van Kinderen.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat door haar zal worden geveild:
Te *Amsterdam*, op WOENSDAG, den 15 Februarij 1837,
7722 Blokken *Banca's* TIN, liggende aldaar;
Te *Rotterdam*, op VRIJDAG, den 17 Februarij 1837:
4455 Blokken *Banca's* TIN, liggende aldaar.

De Notitiën met de Veilconditiën zullen in tijds worden uitgegeven.

AMSTERDAM den 17 Januarij 1837.
VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOIJ, *Directeur fungerend Secretaris.*

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat de VOORJAARS-VEILINGEN der Maatschappij van 1837 zullen gehouden worden op de Dagen en Plaatsen, en bestaan zullen uit de Artikelen en Hoeveelheden hieronder gemeld, als:

Te *Rotterdam*, op DONDERDAG, den 2 Maart 1837:
107,851 Balen JAVA KOFFIJ, } liggende aldaar.
3,458 dito SUMATRA DITO, }
3,811 dito JAVA DITO, } liggende te *Dordrecht.*
4,091 dito SUMATRA DITO, }
8,137 dito JAVA DITO, liggende te *Middelburg.*

Te *Amsterdam*, op MAANDAG, den 6 Maart 1837:
150,046 Balen JAVA KOFFIJ, } liggende aldaar.
9,651 dito SUMATRA DITO, }

Te *Amsterdam*, op WOENSDAG, den 22 Maart 1837:

620	Vaten	NOTENMUSKAAT,	liggende te *Amsterdam.*
395	dito	DITO,	» » *Rotterdam.*
140	dito	FOELIE,	» » *Amsterdam.*
80	dito	DITO,	» » *Rotterdam.*
240	dito	AMBOINA NAGELEN,	» » *Amsterdam.*
240	dito	DITO,	» » *Rotterdam.*
15	Kisten	NOTENZEEP,	» » *Amsterdam.*
10	dito	DITO,	» » *Rotterdam.*

De Maatschappij geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij vóór hare gewone Najaarsveilingen geene andere Koffij en Specerijen, dan de bovengemelde partijen, aan de Markt zal brengen.

De Monsters der Koffij zullen op *Maandag, den 6 Februarij*, en die der Specerijen op *Woensdag, den 15 Februarij*, verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitiën met de Veilconditiën in tijds zullen worden uitgegeven.

AMSTERDAM den 28 Januarij 1837.
VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOIJ, *Directeur fungerend Secretaris.*

*** Diegenen, welke iets schuldig zijn aan — of iets te vorderen hebben van de Nalatenschap van wijlen JAN JANS BOLT, in leven *Landbouwer* te *Engelbert*, worden verzocht en aangemaand daarvan opgave te doen, uiterlijk vóór den 20 Februarij 1837, ten Kantore van den ondergeteekenden Griffier van het Vredegeregt, te *Hoogezand.*

J. VEENHOVEN, Hz.

*** Al degenen, welke vermeenen *en vooronderstellen te zijn ONBEKENDE Erfgenamen* der Nalatenschappen van wijlen JACOB BERENDS MOOI en GRIETJE TONNIS KONING, in leven Ehelieden, Landbouwers, gewoond hebbende en beide overleden te *Engelbert*, Gemeente *Noorddijk*, worden door deze opgeroepen, om daarvan in den loop dezer maand Februarij opgave te doen aan een' der ondergeteekenden, *Executeurs Testamentair.*

J. VEENHOVEN, Hz.,
Griffier van het Vredegeregt Kanton Hoogezand.
K. SMIT,
Zaakwaarnemer te Groningen.

Op WOENSDAG, den 8 FEBRUARIJ 1837,

des voormiddags te 10 uren te beginnen en vervolgens, zullen, voor de Behuizing van E. J. BOERMA, Westzijde in de Havenstraat, publiek worden verkocht: eenige MEUBELAIRE GOEDEREN, bestaande in een EIKENHOUTEN KABINET, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, AARDEWERK, BEDDEN met derzelver TOEBEHOOREN, LINNEN en een deftig VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN en meer andere GOEDEREN, welke alsdan zullen worden gepresenteerd. Alles te bezien des Dingsdags bevorens, des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. **J. W. QUINTUS,** *Notaris.*

*** Op Donderdag, den 9 Februarij 1837, des avonds te 7 uren, zullen, ten Huize van J. EEKHOFF, TZOON, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek worden verhuurd en laatstgemeld Perceel verkocht:

I. $7\frac{1}{2}$ Bunders best oud GROENLAND, *HET HEMELRIJK* genoemd, aan den Adorper Weg, in twee Stukken.

II. $4\frac{1}{2}$ Bunders best oud GROENLAND, *DE HUPPELS* genoemd, bij het Selwerder Klooster, in 2 Stukken.

III. 3 Bunders best oud GROENLAND, bij de Kalkbranderij aan den Hoornschen Dijk, in twee Stukken, toebehoorende aan den Heer C. E. BARLINCKHOFF.

IV. Ongeveer twaalf Bunders best oud GROENLAND, in zes Stukken, buiten de Heerepoort, bij *Groningen*, aan den Stads Singel tusschen de Heere- en Apoorten, toebehoorende aan den Heer Mr. W. J. QUINTUS.

V. Het WILGEN KAPHOUT, op het laatste Perceel staande, geschikt tot Erwtenrijs.

Mr. **J. W. QUINTUS,** *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, zal, op Maandag, den 13 Februarij, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BULSING, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van ongeveer 67 B., 86 R., 30 E. *Land*, gelegen te *Spijk* en *Bierum*, *WATUM* genoemd, wordende bij O. P. R. ELEMA en Vrouw in vaste en altijddurende beklemming onder hunne Behuizing en Schuur gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 400 — 00.

II. De EIGENDOM van ongeveer 20 B., 43 R., 60 E *Land*, gelegen te *Spijksterbuitendijks*, wordende bij dezelfde Meijerlieden onder vaste en altijddurende beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 150 — 00.

*** Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op Donderdag, den 16 Februarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van D. VAN DEN BERG, te *Helpman*, publiek worden verkocht: twee Kampen LAND, gelegen ten Oosten van *Haren*, en toebehoorende aan JAN JANS DE GROOT.

Om dadelijk te aanvaarden.

*** Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te *Groningen*, zal, op Woensdag, den 8 Februarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, verkoopen:

Een aanzienlijk HEEREN HUIS, aan Der-A, te *Groningen*, A 310 V, wordende door Dr. WIJNNE bewoond, behoorende aan de Erven GROENHOFF, voorzien van ruime Korenzolders, en een' Kelder, welke afzonderlijk wordt verhuurd.

Te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

Mr. **E. J. OFFERHAUS,** *Adv.* en *Not.*

*** Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te *Groningen*, zal, op Donderdag, den 16 Februarij 1837, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van J. L. VAN CALCAR, in het Gemeentehuis te *Sappemeer*, publiek verkoopen: eene Plaats LAND, groot $4\frac{1}{2}$ B., in de *Borger Compagnie*, no. 7, thans bij E. J. ENSING in gebruik.

Mr. **E. J. OFFERHAUS,** *Adv.* en *Not.*

*** Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Woensdag, den 22 Februarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van J. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, te verkoopen:

I. Een' HALVEN KORENMOLEN, genoemd *DE DRIE GEBROEDERS*, staande op den Stads Wal, bij de Marwixpijp, te *Groningen*, met een HUIS, staande in de Drift, bij de Pottebakkersrijge, get. A 77 V en rood 20. Deze goederen zijn inmiddels UIT DE HAND TE KOOP en daartoe te bevragen bij de Eigenaren L. VAN DER MOLEN en Zonen.

II. Een HUIS, in de Marktstraat, te *Groningen*, G 261 V, door J. TEFFER bewoond.

Mr. **E. J. OFFERHAUS,** *Adv.* en *Not.*

*** Mr. HERMAN TRIP, openbaar Notaris, ter residentie van *Groningen*, is voornemens, op Vrijdag, den 10 Februarij 1837, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te Koop te presenteren:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 40 Bunders *Behuisd Land*, te *Kantens* gelegen, bij de Erven PIETER JACOBS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 216 — 00.

II. ADIDEM van ongeveer 25 Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Holwierda*, bij TAMMES SEBES onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 155 — 00.

III. ADIDEM van ongeveer 1 Bunder en 77 Roeden *Land*, gelegen op den Korendijk te *'t Zandt*, bij BARTELD RIJKENS MULDER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 32 — 00.

IV, *a.* ADIDEM van 2 Bunders, 21 Roeden en 25 Ellen *Land*, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij BEREND KLAZEN WESTERDIJK en HILJE LUURTS, Ehelieden, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van . . . . *f* 15 — 00.

b. ADIDEM van 2 Bunders, 21 Roeden en 25 Ellen *Land*, onverscheiden gelegen in eene Plaats op de Heefswalle, onder *Uithuizen*, met zijn' AANWAS, bij dezelven onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van . . . . *f* 15 — 00.

Te zamen *f* 30 — 00.

V. ADIDEM van 2 Bunders, 21 Roeden en 25 Ellen *Land*, op den *Zandster Uiterdijk*, onder *'t Zandt* gelegen, met zijn' AANWAS, wordende door PIETER CLAZENS DIJK en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 25 — 00.

VI. ADIDEM van eene *Behuisde Heemstede* en eenen *Tuin*, te *Uithuizen* gelegen, bij den Heer A. PREUN onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1 Mei verschijnende, huur van *f* 16 — 00.

VII. ADIDEM van eene *Heemstede*, te *Zandeweer* gelegen, bij de Weduwe MEINT JACOBS in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 8 — 00.

De Conditiën van dezen Verkoop zullen op gewone plaats en tijd ter lezing liggen.

Mr. **H. TRIP,** *Notaris* en *Procureur.*

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te *Onderdendam*, zal, op Woensdag, den 8 Februarij 1837, des morgens te 10 uren, ten huize van ENNE BOLT, Kastelein te *Zuidwolde*, ten overstaan van het VREDEGEREGT, verkoopen:

De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 17 Bunders, 32 Roeden, 87 Ellen meest *Groenland*, doende des jaars op Midw. tot vaste huur *f* 50 — 00, gelegen te *Euvelgunne*, onder *Middelbert*, nabij *Groningen.*

Toebehoorende aan de Erven HYBO J. GROENEWOLD; kunnende de helft der Kooppenningen, naar $4\frac{1}{2}$ pCt., daarover beleend blijven.

De Voorwaarden zullen drie dagen bevorens, ten huize van den Kastelein J. EEKHOFF te *Groningen*, ter lezing liggen, en Informatien zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. **A. J. VAN ROIJEN.**

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te *Onderdendam*, zal, op Maandag, den 20 Februarij 1837, ten Huize van den Kastelein JAN J. WEG, te *Bedum*, bij percelen, voor een jaar, verhuren:

Pl. min. 50 Bunders zoo GROEN- als BOUWLANDEN, waaronder 3 Bunders met KOOL bezaaid, gelegen onder *Middelstum* en *Bedum*, behoorende tot de Plaats van MENNE PIETERS WIERINGA.

Mr. **A. J. VAN ROIJEN.**

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te *Onderdendam*, zal, op Maandag, den 6 Maart 1837, des avonds te 6 uren, in het Gemeentehuis te *Onderdendam*, bij percelen, voor een jaar, verhuren:

Eene BOEREN BEHUIZING en groote SCHUUR, en 40 Bunders GROENLAND, om te Hooijen of te Weiden, alles staande en gelegen aan de *Deltke*, nabij *Onderdendam*, toebehoorende aan de Erven POMPEUS VAN DER TUUK.

Mr. **A. J. VAN ROIJEN.**

Mr. **FRANS IZAÄK ABRESCH**, openbaar Notaris te *Zuidhorn*, is voornemens, ten verzoeke van den Heer T. TIJMENS, op Woensdag, den 15 Februarij 1837 (om de veelheid der percelen precies des voormiddags te 10 uren te beginnen), ter Behuizing van den Kastelein A. D. STAAL, op *den Ham*, publiek, voor één Jaargetijde, in perceleu te verhuren:

Ongeveer 90 Bunders k o s t e l ij k GROEN- en BOUWLAND, gelegen onder *den Ham*, *Fransum*, *Aduard* en *Zuidhorn*.

Mr. **F. I. ABRESCH.**

⁂ De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten overstaan van het VREDEGEREGT, op Woensdag, den 15 Februarij 1837, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van den Kastelein H. K. GLAS, te *Loppersum*, ten verzoeke van de Erfgenamen van JAN REINDERTS DUURSEMA, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR met derzelver HEEMSTEDE, HOF en TUIN, staande en gelegen te *Loppersum*, aan de Hoogestraat, doende een gedeelte Grond des jaars tot huur aan de oudste Pastorij *f* 2 — 10, en zullende de overige Grond tot huur doen *f* 8 — 00. — II. De VASTE BEKLEMMING van I Bunder, 76 Roeden en 40 Ellen kostelijk *Groenland*, gelegen te *Loppersum*, doende des jaars tot huur *f* 22 — 50. — III. Den EIGENDOM van de voormelde *Heemstede*, den *Hof* en *Tuin*, voor zoo ver de *f* 8 — 00 huur betreft. — IV. Den EIGENDOM van 4 Bunders, 40 Roeden en 90 Ellen *Land*, gelegen te *Startinghuizen*, bij JAN MENNES WIERENGA onder vaste beklemming in gebruik, des jaars voor *f* 31 — 87½. — V. Den EIGENDOM van 4 Bunders, 80 Roeden en 7 Ellen *Land*, gelegen onder *Wierum*, bij de Weduwe R. VAN DER MOOLEN onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 36 — 00. — VI. Den EIGENDOM van 6 Bunders en 35 Roeden *Land*, gelegen te *Toornwert*, onder vaste beklemming in gebruik bij ONNE JANS WIERENGA en Vrouw, voor *f* 36 — 00. — VII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, gelegen te *Loppersum*, bij KORNELIS GEERTS SMITH in gebruik, voor *f* 4 — 00. — VIII. Den EIGENDOM van 2 Bunders en 40 Ellen *Land*, gelegen te *Spijk*, bij HARM WILLEMS BOER onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 25 — 00. — IX. Den EIGENDOM van 3 Bunders, 89 Roeden en 48 Ellen *Land*, gelegen te *Tenpost*, bij REINDER PIETERS WIERENGA onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 20 — 00. — X. Den EIGENDOM van 1 Bunder, 27 Roeden en 90 Ellen *Land*, gelegen te *Borendijks*, onder *Loppersum*, bij TILLEMA onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 15 — 00. — XI. Den EIGENDOM van 1 Bunder, 36 Roeden en 70 Ellen *Land*, gelegen te *Borendijks*, onder *Loppersum*, bij KLAAS ZIJLEMA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 15 — 00. — XII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede* en *Singels*, gelegen te *Oosterwijtwert*, bij KLAAS JANS OOSTERHUIS in gebruik, voor *f* 10 — 00. — XIII. Eene MANNEN ZITPLAATS, no. 3 in de Bank no. 16 in de Kerk te *Loppersum*.

VERKOOPING van EIKEN BOOMEN, in *de Holm*, onder *Tolbert*.

Mr. C. DE RANITZ, Notaris op de *Leek*, zal, ten verzoeke van de Heeren H. PELINCK, te *Norg*, en J. H. LEURINGH, te *Tolbert*, op Donderdag, den 16 Februarij 1837, des morgens precies te *tien* uren, publiek verkoopen: nagenoeg 260 stuks lang opgaande en zware EIKEN BOOMEN, geschikt voor S c h e e p s- en verschillend ander T i m m e r w e r k; alsmede eene partij SCHILHOUT, zich bevindende op de Plaatsen, bewoond door PEBE MENZES BANDRINGA en HINDRIK WOLTERS AUWEMA, gelegen in *de Holm*, onder *Tolbert*, bekend wegens het voortbrengen van deugdzaam EIKEN HOUT.

Mr. **C. DE RANITZ,**
Notaris.

⁂ Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, ten verzoeke van de beneficiaire Erfgenamen van wijlen HELENA HAIJENG KARSENS, Weduwe B. VAN BUUREN, op Vrijdag, den 17 Februarij 1837, des avonds te 6 uren, ten overstaan van het VREDEGEREGT, publiek verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, get. W I, no. 159, in de Waterstraat te *Delfzijl*, met het HEEM, doende jaarlijks *f* 2 — 00 tot grondpacht, en alle zes jaren dubbel.

II. Eene BEHUIZING, get. W K, no. 86, in de Marktstraat te *Delfzijl*, met het HEEM, doende jaarlijks *f* 2 — 00 tot grondpacht, en alle zes jaren dubbel.

III. ½ AANDEEL in eene TREKSCHUIT, get. no. 3, varende van *Delfzijl* op *Groningen* en vice versa, met derzelver Geregtigheden.

IV. Ongeveer 3 Bunders, 20 Roeden EIGEN LAND, onder *Uitwierda*.

V. Ongeveer 1 Bunder, 60 Roeden EIGEN LAND, mede aldaar.

VI. TWEE VROUWEN en eene MANS ZITPLAATS in de Hervormde Kerk, te *Delfzijl*.

⁂ Mr. **H. P. WICHERS**, Advokaat en Notaris te *Leek*, gedenkt, op Dingsdag, den 21 Februarij aanstaande, des voormiddags te half twaalf, ten Huize van de Wedw. JUURSEMA, te *Leek*, publiek te verkoopen:

2 Percelen HOOGVEEN, te zamen groot 3 Bunders en 17 Roeden, gelegen te *Zevenhuizen*, ten Zuiden van de Jonkersvaart, Gemeente *Leek*, met den daarop te Veld staanden TURF. — Welke Veenen in eigendom zijn behoorende aan WIETSE OENES VAN DER MEER en SIEBE ZWEITSES HAZEWINDES, Verveenders te *Ureterp*.

⁂ Mr. **H. P. WICHERS**, Advokaat en openbaar Notaris, residerende te *Leek*, gedenkt, ten overstaan van het VREDEGEREGT van het Kanton *de Leek*, en ten verzoeke van den Heer A. BONTHUIS, Verveener te *Leek*, en de Erven van wijlen Mejufvrouw G. A. WINSINGH, publiek te veilen en verkoopen:

I. Eene HEEREN BEHUIZING, get. no. 52, benevens een' spatieusen TUIN, staande en gelegen te *Leek*, doende jaarlijks op Mei tot grondpacht de som van *f* 7 — 50.

II. Eene DUBBELE TENT en ERF, groot 27 Roeden en 30 Ellen, staande en gelegen te *Zevenhuizen*, Gemeente *Leek*.

III. Min of meer 13 Bunders BOUW-, WEI- en HOOILANDEN, gelegen te *Nietap*, *Zevenhuizen* en *Roderwolde*.

IV. ⅕ AANDEEL in 84½ Klaauwen in het Lieverder Bosch, onder *Roden*.

V. Diverse EIGENDOMMEN van *Heemsteden*, gelegen te *Niebert* en *Nietap*, doende jaarlijks te zamen tot grondpacht *f* 23 — 50, waarbij tevens behoort het REGT van VRIJE JAGT in *WESTERDEEL VREDEWOLD*.

VI. 22 Differente percelen HOOGVEEN en LEIJEN, gelegen te *Zevenhuizen*, onder de Gemeenten *Leek* en *Marum*, te zamen groot 40 Bunders, met den daarop te Veld staanden TURF en BAGGER; — en

VII. 2 Percelen ONDERGROND van ruim 10 Bunders *Hoogveen* en *Leijen*, gelegen te *Zevenhuizen*, onder de Gemeenten *Leek* en *Marum*, in den opstrek der Plaats van D. H. POPS, te *Nuis*.

Zullende alles breeder bij gedrukte Biljetten van Verkoop worden aangewezen; terwijl de Bewijzen van Eigendom ten Kantore van ons Notaris en de Voorwaarden van Verkoop in de huizen van Verkoop, drie dagen vóór den dag der Veiling, ten inzage voorhanden zullen zijn.

Deze Verkoop zal, wat de Veenen betreft, plaats hebben te *Leek*, ten Huize van de Kasteleinse de Wedw. JUURSEMA, op Dingsdag, den 21 Februarij aanstaande, en, wat de overige Goederen aangaat, op Woensdag, den 22 Februarij daaraanvolgende, ten Huize van den Kastelein MARTEN VROOM DE BOER, te *Leek*, telkens des voormiddags te 10 uren.

Nadere Informatiën zijn te bekomen bij de Heeren A. BONTHUIS en B. LOUWES, te *Leek*.

FABRIJK van GEGOTEN en GETROKKEN KAARSEN.

Door v e r a n d e r i n g van A f f a i r e wordt *UIT DE HAND TE KOOP* gepresenteerd: Eene extra groote en b u i t e n g e w o o n g o e d g e c o n s e r v e e r d e FABRIJK, volgens bovenstaande, met derzelver KALANDIGIE en CORRESPONDENTIE. Dezelve kan met een matig Kapitaal gedreven worden, en heeft sedert jaren een goed bestaan opgeleverd.

NB. Des verkiezende, kan de WERKPLAATS, benevens het HUIS, hierbij overgenomen worden.

Te bevragen bij den ondergeteekende
GRONINGEN **J. S. VAN COEVORDEN.**
den 3 Februarij 1837.

Mijne BENEDENWONING,

aan de Groote Markt, is tegen den 1 Mei aanstaande *TE HUUR*.
O. DE REHDEN v. SWINDEREN.

TE HUUR, tegen den 1 MEI 1837:

De BOVENWONING boven Apotheker A. EVERTSZ.

TE HUUR,

tegen aanstaanden Mei: Eene BENEDEN HEEREN BEHUIZING, in het midden van de Oosterstraat, lett. S no 62, met of zonder twee ruime KORENZOLDERS er boven. Adres in de Peperstraat, lett. R no. 63.

TE HUUR, tegen MEI 1837:

Eene HEEREN BEHUIZING met vijf Kamers, waarvan vier behangen, Kelder, Keuken en Plaats, staande aan den Singel. Te bevragen bij den Timmerman J. VAN BERGEN, in den Achter-den-Muur.

TE HUUR,

om op Mei 1837 te aanvaarden: Een PELMOLEN met BEHUIZING, staande te *Oude Pekel-a*. Te bevragen bij den Eigenaar R. J. BRUGGERS, te *Blijham*.

Het HUIS,

lett. W no. 7, aan de Vischmarkt, Zuidzijde, thans door den Heer ABBRING bewoond, is tegen den 1 Mei aanstaande *TE HUUR*. Te bevragen bij den Heer W. VERSCHUIR, in de Pelsterstraat.

TE HUUR, tegen den 1 MEI 1837:

Eene HEEREN BEHUIZING, waarin 5 Kamers, eene Keuken, Open Plaats en een Kelder, in de Gelkingestraat, thans door den Heer J. ROOSINGH bewoond. Adres bij den Eigenaar P. WARMOLTS.

OP VOORDEELIGE VOORWAARDEN,

UIT DE HAND TE KOOP of *TE HUUR*: eene groote KOOPMANS BEHUIZING, staande in de Oosterstraat, letter S no. 45. Nader onderrigt bij den Bewoner

H. BLOUW.

TE HUUR,

tegen den eersten Mei aanstaande: Een HUIS, aan de Noorderhaven, thans bewoond door den Heer B. BULSING, letter E no. 97 zwart. Te bevragen bij den Eigenaar, den Oud-Burgemeester HORA SICCAMA.

TE HUUR:

Eene roijale BOVENWONING met vrijen Opgang, boven den ondergeteekende, in de Oosterstraat, bij den Boog.
GRONINGEN **T. K. GRASHUIS.**
den 13 Januarij 1837.

TE HUUR:

Eene roijale BOVENWONING met vrijen Opgang, in de Oude Ebbingestraat, lett. A no. 52 rood.

Eene BOVENWONING *TE HUUR*,

boven J. ZANINO, aan de Groote Markt.

TE HUUR, tegen den 1 MEI 1837:

Eene BOVENWONING met vrijen Opgang, twee behangene Voorkamers en eene Keuken, staande in de Nieuwe Ebbingestraat. Te bevragen bij
P. J. DE WOLF,
Mr. Kleermaker bij de 8ste Afdeeling Infanterie.

MAGAZIJN van GALANTERIEN,

van A. B. DE VRIES & COMP., uitgepakt in *het Huis de Beurs*.

Bovengenoemden, wederom vele NIEUWE GOEDEREN ontvangen hebbende, verwittigen door deze, dat zij nog acht dagen alhier zullen blijven. Daar hun Magazijn genoeg bekend is, is het onnoodig, om de Prijzen te expliceren; zullende, door de invallende vorst, alle Goederen finaal u i t v e r k o o p e n.

Extra droog EIKEN BRANDHOUT is te bekomen

bij R. REINDERS, JZN., aan het Schuitendiep.

⁂ De ondergeteekende maakt bekend, dat hij zich alhier gevestigd heeft en zich ten vriendelijkste aanbeveelt, om GRONDIG ONDERWIJS te geven in N I E U W E D A N S E N, hoofdzakelijk in G R A C I E U S E S T E L L I N G E N. — Is gelogeerd in de Poelestraat, lett. C no. 25.

H. RIBBELING,
Dansmeester uit Hessen-Kassel.

NB. De LESSEN worden door hem zelven, doch kunnen niet bij hem aan huis worden gegeven; heeft ook geenen COMPAGNON, zoo als er zoude zijn uitgestrooid.

⁂ OUDERS of VOOGDEN genegen zijnde, hunnen ZOON of PUPIL als LEERLING in een' *KRUIDENIERSWINKEL* te plaatsen, vervoegen zich, tot nader onderrigt, bij den Boekverkooper H. EEKHOFF, Hz.

170ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

Vijfde Lijst. No. 7582 en 9235 ieder een prijs van *f* 1500. — *Zesde Lijst.* No. 2254 een prijs van *f* 10,000. No. 7471 eene premie van *f* 2000.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Pond	*f* 0 — 31,	per Pond	*f* 0 — 07½.
De Grofweiten Bol	» 5 Oncen	- 0 — 11,	» »	- 0 — 22.
De Fransche Bol	» 3 Oncen	0 — 12,	» »	- 0 — 40.
De Regelwegge	» 3 Oncen	- 0 — 11,	» »	- 0 — 36.
De Hollandsche of Tarwebol	» 3 Oncen	- 0 — 10,	» »	- 0 — 34.

GRONINGEN den 6 Februarij 1837.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. OP DE BEURS TE *GRONINGEN*,

PER NEDERLANDSCHE MUDDE EN GRAANGEWIGT.

Vrijdag, den 3 Februarij. In den handel is genoegzaam niets omgegaan; alleen is verkocht een enkel partijtje ROGGE, 70 ℔ *f* 4,45; — 62 ℔ Knobbe GERST *f* 3,90, — en 38, 41 ℔ blanke VOERHAVER *f* 1,90, *f* 2,05,10.

PRIJZEN DER GRANEN OP DE BEURS TE *AMSTERDAM*.

Vrijdag, den 3 Februarij. TARWE als voren; bij eenige partij is verkocht: 126 ℔ o. Zeeuws. *f* 240. — ROGGE prijshoudende: 113 ℔ o. Archang. aan de Zaan *f* 135; 121 ℔ Rijn in entr. *f* 146. — GERST traag en zonder handel. — HAVER in een doen: 86 ℔ n. fijne *f* 96. — BOEKWEIT als voren, doch zonder handel.

KOOLZAAD dadelijk zonder handel: op 9 vat in Maart 63 £. — LIJNZAAD *f* 10 lager: 114 ℔ Zeeuwsch *f* 300. — RAAPOLIE per 6/w. *f* 37,50; vliegend *f* 36,25 a 50; Mei *f* 34,75 a *f* 35; September en October *f* 31,75 a *f* 32; November *f* 32. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 35; vliegend *f* 34 a *f* 33,75. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 43,50; vliegend *f* 42,50.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM, den 4 Febr.*

	l.k. h.k.	te 4½ u.
Ned., Werk.Sch. 2½ pc.	53 3/4 a 53 13/16	53 13/16
dito dito . . . . 5 —	101 1/4 -	
Uitgestelde dito	-	
Kansbilj. van dito	*f* 22 3/4 -	
Amortis.-Syndic. 4½ pc	94 11/16 - 94 3/4	94 11/16
dito dito 3½ —	78 1/8 -	
Handelmaatsch 4½ —	180 1/2 - 181	181
Nieuwe dito . . 4½ —	102 1/2 -	
O. I. Leening . . 4 —	91 1/2 -	
Fr., Ins. op 't Grtb. 3 —	-	
Engeland dito	-	
Sp., L.b.Ard.v.85p st 5 —	23 13/16 - 24 1/16	23 7/8
Dito bij dito, onb.stukk. —	23 11/16 - 23 3/4	
Passive	7 1/8 - 7 1/4	7 3/16
Deferred	-	
Fransche Uitgestelde .	8 3/4 -	
Engelsche Uitgestelde .	-	
Port., Obl. te Lond. 3 pc.	-	
Nap., Cert. b *L. & B.* 5 —	-	
Dito bij *Falc. & C.* 5 —	-	
Leen te L. b *Roths.* 5 —	-	
Aand. Tavogliere 3½ —	-	

	l.k.	h.k.	te 4½ u.
Dito te Parijs . . . 3½ pc.		a	
R., Obl. *Hope* 1798, 1816, 5 —	104	-	
dito 1828 en 1829 . . . 5 —		-	
Cert. bij dito 1831/33 . 5 —	95 3/4	-	
Obl. te Londen . . . 5 —		-	
Cert. te Hamburg . . 5 —		-	
Inschrijv. in Assign. . 6 —		-	
Certific. van dito . . 6 —	66 3/4	-	
Polen, Aand. m. Lot. fl. 300 *f*		-	
Idem Idem 500 *f* -	141	-	
Pruissen, dito dito R. 50 -	113	- 113 1/4	
Oostenr., dito dito *f* 250		-	
Metalliek . . . . 5 pc		-	
Dito . . . . 3 —		-	
Dito te Londen gen. 2½ —		-	
Ween. Bank b. *Goll & C.* 5 —	102 1/2	-	
Dito . . . . 4 —	92 1/2	-	
N. Weener Aandeelen *f*	704	- 706	
Den., L. te Londen . 3 pc.	74 1/8	-	
Braz., Dito bij *Roths.* 5 —	85 7/8	- 86	
Darmst., Aand. bij Lot. *f*		-	
Russ.-Fr. Aand. 100 fr. -		-	

In onze binnenlandsche fondsen ging bijna niets om en wij merkten daarin niets meldenswaardigs, dan derzelver voortdurende lustelooze stemming op. Alleen nieuwe 4 pCts. blijven zeer gewild.

Van vreemde fondsen waren Spaansche, op het verlaagde Antwerpsche merk, iets flaauwer. De overige bijna zonder handel.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt.; Prolongatie 3½ pCt.; Wissel-Disconto 5 pCt.

Columb. 2de leening van 100 p. st. 20¾; van 250 p. st. 18⅜, ½; Onbep. Coup. *f* 3 13/16, ⅞; Kl. Coup. *f* 3 15/16, *f* 4; Mexico 6 pCt. van 100 p. st. 23¼, 23; Bl. Grieken van 100 p. st. 23½; van 200 p. st. 21¾; van 300 p. st. 21⅝; Onbep. Coup. *f* 3⅝; Roode Gr. van 100 p. st. 20½; *Ardoins* Coup. 45.

Van den 5den. EFFEKTEN-SOCIETEIT. (*Te half Vijf.*) Holl. Integr. 53⅞. *Ardoins* 23⅞, 24. Roebels 66¾.

De Londensche koersen van j.l. Donderdag iets williger afkomende, werden van Integr. eenige weinige posten, tot iets verbeterde koersen verhandeld.

Ardoins prijshoudende met geringen omzet.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)

Door den Heer GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen* zijn, d d. 31 Januarij l.l., gearresteerd en invorderbaar verklaard de suppletoire Kohieren voor de Belasting op het Personeel, over het dienstjaar 18 36/37, en wel voor de Gemeenten *Adorp* (2 stuks), *Winsum*, *Ulrum* en *Baflo*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, ten overstaan van derzelver GECOMMITTEERDEN, op Vrijdag, den 10 Februarij 1837, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, aan de minstaannemenden, voor het jaar 1837, uit te besteden de navolgende werken, als:

1) de leverancie van GREENEN en VUREN HOUT.
2) idem van KALK, CEMENT en ZAND.
3) idem van STEENEN, DAKPANNEN, VLOEREN, ENZ.
4) idem van RONGEN, SPIJKERS, ENZ.
5) idem van LOODGIETERS en LEIDEKKERSWERK.
6) idem van GESMEED IJZER en het ZETTEN van KAGCHELS.

Waarvan de Bestekken van heden af ter Stads Secretarij ter lezing liggen.

GRONINGEN den 30 Januarij 1837.

Burgemeester en Wethouderen: **J. F. VAN IDDEKINGE.**

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad *Groningen* adverteren, dat op WOENSDAG, den 15 Februarij 1837, des morgens te tien uren, door den Notaris Mr. J. W. QUINTUS, publiek zullen worden verkocht, in het STERREBOSCH buiten de Heerepoort: 70 a 75 EIKEN BOOMEN, en eenige BEUKEN en IJPEN aan de Lanen en onder de Boompjes aldaar; en des namiddags te drie uren: 20 a 25 BEUKEN-, LINDEN- en EIKENBOOMEN, liggende aan den STAL bij den Ebbingeboog.

Zullende voorts de Conditiën van deze Verkoopingen ter lezing liggen bij den Notaris voornoemd.

GRONINGEN den 2 Februarij 1837.

Burgemeester en Wethouderen: **J. F. VAN IDDEKINGE.**

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, ten overstaan van derzelver GECOMMITTEERDE, op Vrijdag, den 17 Februarij 1837, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken in het Raadhuis, publiek, voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, in het bijwezen van den Rentmeester der Stads Veenen, te verpachten: de STADS VALLATEN, KLAPBRUGGEN en de KLAPMEESTERS WONINGEN, gelegen in de *Wildervank* en aan het *Stads Kanaal.*

1) Het VALLAAT in de *Boven-Wildervank* met de BEHUIZING, den TUIN en ongeveer 12 Bunders LAND.
2) Het VALLAAT in de 5de 100 Roe aan het *Stads Kanaal* gelegen, met de BEHUIZING, den TUIN en ongeveer 9½ Bunders LAND.
3) Het VALLAAT in de 8ste 100 Roe, mede aldaar gelegen, met de BEHUIZING, den TUIN en ongeveer 3 Bunders LAND.
4) Het VALLAAT in de 11de 100 Roe, mede aldaar gelegen, met de BEHUIZING, den TUIN en ongeveer 4 Bunders LAND.
5) De KLAPMEESTERS BEHUIZING en den TUIN, mede aldaar, bij den 2den mond van de Markt van *Gieten* gelegen, en ongeveer 12¾ Bunders LAND, met het REGT om het KLAPGELD te heffen.
6) De KLAPMEESTERS BEHUIZING en den TUIN, mede aldaar, bij den mond van de Markt van *Gasselder Nijeveen* gelegen, met het REGT als boven.
7) De KLAPMEESTERS WONING en den TUIN, mede aldaar, bij den mond van de Markt van *Drouwen* gelegen, met het REGT als boven.
8) De KLAPMEESTERS WONING en den TUIN, mede aldaar, bij den mond van de Markt van *Buinen* gelegen, met het REGT als boven.

Zullende de Voorwaarden van deze Verpachting acht dagen bevorens ter lezing liggen ter Stads Secretarij, bij J. H. KOK, aan het *Stads Kanaal*, en bij P. E. DIK, op *Barreveld;* terwijl de belanghebbenden nader onderrigt kunnen bekomen bij den RENTMEESTER DER STADS VEENEN te *Groningen*, en bij den Opzigter van dezelve, J. UNIKEN, in de *Wildervank.*

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 2 Februarij 1837.

Burgemeester en Wethouderen: **J. F. VAN IDDEKINGE.**

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter **kennis van de Ingezetenen** dezer Stad en derzelver Grondgebied, dat de REKENING van de ONTVANGSTEN en UITGAVEN dezer Stad, over het jaar 1834, met en benevens de BEGROOTING over dat jaar, op de werkdagen van den 7 tot en met den 21 dezer, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 3 tot 4 uren, ter Stads Secretarij zal voorliggen, ter inzage van ieder' Ingezeten, die zulks mogt verlangen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 6 Februarij 1837.

Burgemeester en Wethouderen: **J. F. VAN IDDEKINGE.**

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 24 Januarij.

De Hollandsche-Belgische aangelegenheden zijn in den laatsten tijd alhier wederom het onderwerp van vele diplomatieke conferenciën geweest. Reeds schijnt men te zijn overeengekomen met betrekking tot eenen nieuwen grondslag ter eindelijke beslechting van het pleit, en het is derhalve te voorzien, dat eerlang de onderhandelingen te dier zake ernstig zullen hervat worden. Voor ettelijke dagen is van het Nederlandsch gezantschap alhier een koerier met daartoe betrekkelijke depêches naar 's Gravenhage afgezonden.

FRANKFORT den 31 Januarij.

De aardbeving, die, gelijk wij voor eenige dagen meldden, zich in den nacht van den 23 op den 24 Januarij te Freyburg deed gevoelen, werd op datzelfde oogenblik ook op vele andere plaatsen bespeurd. Te Oberndorf nam men een' schok waar, die zich van oost tot west scheen te bewegen. Te Biberach liet zich die aardbeving in golvende slingeringen gevoelen; te Beringen bij Reutlingen en te Nieuw-Ulm werden ligte schokken ontwaard; hetzelfde werd ook te Stutgard waargenomen. In laatstgenoemde stad werd ook in den vroegen morgen van den 26 Januarij, te 1¼ uur, een helderschitterend luchtverschijnsel waargenomen, dat naar het zuiden opsteeg, allengskens grooter werd, verscheidene graden besloeg, tot aan het kruinpunt opklom en ongeveer te twee uren aan den oostelijken gezigteinder verdween. De oudste menschen herinneren zich geen jaar, waarin, in zoo korten tijd, zoo vele buitengewone luchtverschijnselen zich vertoond hebben, terwijl ook nog komeet, noorderlicht, vreesselijke orkanen, aardbevingen, en wat al meer, het hunne bijgebragt hebben, om dat buitengewone te verhoogen.

— Te Weenen begint tegenwoordig een elixer van doctor *Kastler*, als een middel tegen de *cholera*, opgang te maken. Het schijnt voldoende gebleken te zijn, dat een zeer geacht officier alleen door hetzelve verscheidene soldaten, die door de *cholera* aangetast waren, genoegzaam zonder geneeskundige hulp hersteld heeft, en geen man hem afgestorven is. Men denkt, dat dit elixer nu welligt voor de geheele Keizerlijke armee zal ingevoerd worden. Ook het hof moet zich hetzelve ten tijde van de *cholera* aangeschaft hebben.

— Uit Pesth schrijft men, dd. 22 Januarij:

Volgens de hier gedrukt verschenen aankondiging, heeft de bende van *Schubri*, achtervolgd door de tegen haar uitgezondene troepen, de wijk genomen in het Banaat en aldaar op nieuw eene bezitting van den Aartshertog *Karel* overrompeld en uitgeplunderd. Volgens de verklaringen van den ter dood gebragten roover *Milfay*, worden de roof-aanvallen door den 27jarigen *Schubri* en een aantal onderbevelhebbers aangevoerd. Hij verhaalde, dat *Schubri* slechts éénen moord en wel aan eenen roover gepleegd heeft, omdat deze eenen armen boer bestolen had. Hij heeft het alleen op rijken gemunt.

— Uit Berlijn schrijft men, dd. 22 Januarij, dat te Greifswald de helft der bevolking aan de griep ziek is. Ook in gemelde hoofdstad heeft men nog geene vermindering dier heerschende plaag bespeurd; zij schijnt niet zonder overeenkomst met de zenuwkoorts te zijn, daar vele menschen daaronder bezwijken.

Van den 2 Februarij. Uit Zwitserland deelt men de volgende berigten mede:

» Van tijd tot tijd verlaten ons eenige woelgeesten, waardoor wij hopen, dat de rust zich meer en meer zal herstellen. De Fransche uitgewekene *Granier*, redacteur van *la Jeune Suisse*, die te Zurich een collegie gaf over de geschiedenis der Fransche revolutie, is naar Frankrijk terug gekeerd. Een tweede radicale dagbladschrijver is verdwenen. Doctor *Bocksberger*, redacteur van *la Sentinelle*, is vertrokken, zonder zijne schulden te betalen. Hij heeft echter een kapitaal van 30,000 fl., hetwelk hem was toevertrouwd, onaangeroerd gelaten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 1 Februarij.

Gisteren is het Parlement met de volgende aanspraak, namens Z. M., geopend:

» MYLORDS EN HEEREN!

» Wij zijn door Z. M. gelast u kennis te geven, dat Hoogstdezelve, bij voortduring, van alle buitenlandsche Mogendheden de stelligste verzekeringen van derzelver vriendschappelijke gezindheid erlangt, en dat Z. M. vertrouwt, dat de ondervinding der zegeningen, welke de vrede over de volken verspreidt, ter bevestiging en waarborging van den tegenwoordigen staat van rust zal strekken.

» Z. M. betreurt, dat de burgertwist, welke de Spaansche monarchij geschokt heeft, nog niet tot een einde is gebragt; doch Hoogstdezelve heeft der Koningin van Spanje die hulp blijven verleenen, tot welker verstrekking Zijne Majesteit zich, bij het traktaat van het Viervoudig Verbond van 1834, wanneer het noodig mogt zijn, verbonden heeft; en Hoogstdezelve verheugt zich, dat zijne medewerkende magt nuttigen bijstand aan de troepen van H. Kath. Maj. heeft verleend.

» Er zijn in Portugal gebeurtenissen voorgevallen, welke voor een' tijd de inwendige rust van dat land dreigden te verstoren. Z. M. gelastte dienvolgens eene tijdelijke vermeerdering zijner scheepsmagt op den Taag, tot krachtdadiger bescherming van de personen en den eigendom zijner onderdanen, te Lissabon gevestigd; en de admiraal, die over Zr. Ms. smaldeel het bevel voerde, had volmagt, om, in geval van nood, bescherming aan de persoon van de Koningin van Portugal te verleenen, zonder, evenwel, in die vraagpunten van staatsregeling tusschen beide te komen, welke de strijdende partijen verdeelden.

» Z. M. heeft bevolen, dat de verslagen der kommissarissen, benoemd om onderzoek te doen naar den staat der provincie Neder-Kanada, aan u zullen worden voorgelegd, en ons gelast, uwe aandacht op dat gewigtig onderwerp te vestigen.

» Wij hebben voorts in last, aan uwe ernstige overweging die bepalingen aan te bevelen, welke aan u ter verbetering van de wetgeving en het beleid der justitie zullen worden voorgesteld, met verzekering, dat Zr. Ms. bezorgdheid ter voltooijing van deze aangelegenheden even levendig blijft.

» Wij zijn uitgenoodigd, Zr. Ms. verlangen aan u kenbaar te maken, dat gij over zoodanige verdere maatregelen zult beraden, welke der Heerschende Kerk meerdere hechtheid geven, en eendragt en welwillendheid bevorderen zullen.

» MIJNE HEEREN VAN HET HUIS DER GEMEENTEN!

» De begrootingen voor dit jaar zijn met het dringend verlangen tot inachtneming van eene wijze spaarzaamheid in de dienst opgesteld. Z. M. heeft bevolen, dat dezelve u zonder verwijl zullen worden aangeboden. De toeneming van de staatsinkomsten heeft tot dus verre meer dan de verwachtingen, door de ontvangsten van vroegere jaren opgewekt, geëvenaard. Z. M. beveelt u aan, spoedig tot een hernieuwd onderzoek nopens de werking van de akte, die de oprigting van bijbanken vergunt, over te gaan. De beste waarborg tegen het verkeerd bestuur in het bankwezen zal altijd gevonden worden in de ervarenheid en de regtschapenheid van hen, wien de leiding der bankinrigtingen is toevertrouwd, en in de behoedzaamheid en voorzorgen van het publiek; doch geene wetgevende bepaling dient te worden verzuimd, welke de hechtheid dier ligchamen, waarop het vertrouwen in den handel zoo zeer berust, meer verzekeren en vermeerderen.

» MYLORDS EN HEEREN!

» Zijne Majesteit heeft ons inzonderheid gelast, u opmerkzaam te maken op den toestand van Ierland en op het raadzame, dat er gelegen is in het nemen van alle zoodanige maatregelen, welke tot verbetering van den staat van het Vereenigd Koningrijk kunnen strekken. Hoogstdezelve beveelt aan uwe onmiddellijke overweging aan de tegenwoordige zamenstelling van de gemeentebesturen in dat land, de inning der tienden, en de moeijelijke, maar dringende zaak tot het daarstellen van eenige wettelijke voorziening ten behoeve der armen, door voorzigtige schikkingen en zoodanige voorzorgen tegen misbruik gewaarborgd, als uwe ondervinding en kennis der zake u in staat stellen te beramen. Zijne Majesteit draagt u de behandeling van deze gewigtige aanlegenheden op, vertrouwende, dat gij wetten zult kunnen maken, in overeenkomst met de wenschen van Zijne Majesteit en de verwachting des volks. Z. M. is overtuigd, dat, wordt deze hoop vervuld, gij niet slechts tot het welzijn van Ierland, maar ook ter versterking van wet en staatsregeling dezes rijks zult hebben medegewerkt, door deze weldaden aan al de standen van Zr. Ms. onderdanen te schenken."

Van den 2den. Het Gouvernement heeft er in toegestemd, dat de stoffelijke overblijfselen van *Napoleon* van St. Helena naar Frankrijk overgebragt worden. De onderhandelingen, welke deswege zijn aangevangen, zullen binnen weinige dagen ten einde loopen.

— De pakketboot *Albany* heeft de volgende tijdingen van New-York, onder dagteekening van den 8 Januarij, aangebragt:

Sedert een paar weken zijn de dagbladen der stad New-York vol van berigten van aan de kusten verongelukte schepen. Nauwelijks was ons smartelijk gevoel over de schipbreuk van den *Bristol*, waarbij achtenzestig menschen in de golven hunnen dood vonden, begonnen te slijten, of wij vernemen de schipbreuk van den *Mexico* met het omkomen van honderdenacht van de honderdenzestien aan boord zich bevindende schepelingen, en zulks door de nalatigheid van de loodsen dezer haven.

— De tijdingen van Florida zijn belangrijk: de troepen onder bevel van den generaal *Jessup* hebben 45 negers krijgsgevangen gemaakt, en naardien men, om aldaar den oorlog te voeren, sedert twee jaren vijf millioenen dollars besteed heeft, komt elke gevangen neger op honderd-elf-duizend-elf dollars en elf cents te staan. (*O. des États Unis.*)

FRANKRIJK.

PARIJS den 31 Januarij.

De griep schijnt eenen bijzonder nadeeligen invloed op de leden van de Kamer der afgevaardigden uit te oefenen. De zitting van Maandag is bijna aanhoudend gestoord door het gedruisch van hardnekkigen hoest, waardoor zoowel het meerendeel der toehoorders als der leden scheen aangetast te zijn. De rapporteur van het in discussie zijnde ontwerp, de heer *Virien*, is ziek. Verscheidene ministers zijn ongesteld. De leden der kommissie, die den heer *Virien* vervangen, vragen verlof, om zacht te spreken, uit hoofde van de ontsteking hunner luchtorganen. De president bevochtigt zich herhaaldelijk de wangen zijner keel met suikerwater. De tribune der dagbladschrijvers is door de modeziekte half ontvolkt. De banken van het regter centrum zijn lediger, dan eenig ander gedeelte der zaal. Na afloop van het bal is ook de Koning met de griep te huis gekomen, waarvoor hem rust en uitwaseming is bevolen. In de laatste vijf dagen heeft deze ongesteldheid verbazende vorderingen gemaakt onder het garnizoen van Parijs, zoodat in het militaire hospitaal van Val de Grace tot dertig zieken dagelijks worden opgenomen. Zondag zijn daar driëenveertig nieuwe zieken ontvangen. De helft van de geneesheeren aan dat gesticht is buiten staat, om dienst te doen. Voor het overige vertoont de griep geene booze geaardheid.

— Het hôtel Roederer in de rue du Faubourg St. Honoré, hetwelk de graaf *Pozzi di Borgo* had gehuurd, vóór dat hij het hôtel Blacas had gekocht, is verledene week voor 371,000 francs verkocht aan de echtgenoote van den Belgischen gezant te Parijs, den heer *Lehon.*

— Men spreekt van een duel, dat tusschen twee bekende regtsgeleerden heeft plaats gehad, ten gevolge van een verschil over eene plaats uit de Pandecten; hij, die beweerde, dat op de bedoelde plaats een commapunt volgen moest, heeft eenen steek in den voorarm bekomen. Zijn wederpartijder hield vol, dat het een dubbelpunt moest zijn, en beriep zich op den tekst van *Tribonianus.*

— Terwijl de Kommissie, die in der tijd door de Fransche Regering is benoemd, om middelen te beramen, ten einde het nadrukken van Fransche werken in België tegen te gaan, nog niet met hare voorstellen daaromtrent te berde is gekomen, trachten de Parijssche boekhandelaars meer en meer door eigene krachten de hun op die wijze veroorzaakte schade af te keeren. De boekhandelaar *Renduel* te Parijs heeft dezer dagen voor de regtbank aldaar een hiertoe betrekking hebbend regtsgeding gewonnen. Hij heeft eene nieuwe uitgave der gezamenlijke werken van *Victor Hugo* met fraaije platen bij afleveringen in het licht gegeven, doch heeft al spoedig bemerkt, dat dit boekwerk door den bekenden *Wahlen* te Brussel niet slechts werd nagedrukt, maar dat ook de platen daarvan, bij het uitkomen van iedere aflevering, voor rekening van *Wahlen*, door twee Parijssche graveurs, *Lejeune* en *Gellée* gebeeten, dadelijk werden nagemaakt. Dien ten gevolge heeft hij den bij deze graveurs aanwezigen voorraad van nagemaakte platen in beslag doen nemen, en hen voor den regter gedaagd. De advokaat der aangeklaagden heeft hen zoo goed mogelijk verdedigd en vooral ook het feit doen gelden, dat de in beslag genomene platen

geenszins in Frankrijk verkocht waren geworden, en dus art. 425 van het strafwetboek hier niet toepasselijk was. De advokaat *de Vatismenil* heeft daarentegen met warmte de zaak van den boekhandelaar *Renduel* voorgestaan, en zich in zijne pleitrede allerhevigst tegen de Belgische nadrukkers, die aan den Franschen boekhandel zulk eene onberekenbare schade berokkenden, uitgelaten. In overeenkomst met de conclusiën van den advokaat des Konings, heeft de regtbank de in beslag genomene koperen platen en derzelver afdrukken ten behoeve van *Renduel* verbeurd verklaard, en de beide graveurs elk tot het betalen eener geldboete van 100 francs veroordeeld, terwijl zij daarenboven eene schadeloosstelling van 2000 francs aan *Renduel* en de kosten van het regtsgeding zullen moeten betalen.

— Bij de beraadslagingen in de Kamer der afgevaardigden van gisteren, over de toelagen aan de Poolsche uitgewekenen, heeft de heer *Fulchiron* gezegd, dat men liever aan de armen in Frankrijk moest denken. In Lyon waren, onder anderen, 30,000 werklieden zonder arbeid, zonder brood; de minister van binnenlandsche zaken heeft daaraan 20,000 fr. gegeven, dus den man 70 centimes, om een jaar te leven.

— *Charles Bonaparte*, prins van *Lusignan*, een der zonen van *Lucien Bonaparte*, heeft zijnen vader binnen honderd dagen voor het oppergeregtshof de la Rota te Rome gedagvaard, om zich te zien veroordeelen tot betaling van 700,000 fr., of 129,133 Romeinsche kroonen, zijnde de huwelijksgift van zijne echtgenoote *Maria Julie Charlotte Bonaparte*. Hij beweert, dat zijn vader deze som voor hem heeft ontvangen en er nimmer rekenschap van heeft gedaan.

(*La Gazette.*)

Van den 3 Febr. Volgens *la Loi*, heeft de instructie der zaak van *Meunier* de justitie op het spoor van verscheidene geheime genootschappen gebragt. Er zijn dien ten gevolge huiszoekingen bewerkstelligd en door den regter ter instructie *Jourdain* meer dan dertig nieuwe bevelen van gevangenneming uitgevaardigd. Doch daar de huiszoekingen weinige resultaten hebben opgeleverd, zijn slechts drie der genoemde bevelen ten uitvoer gelegd.

— Volgens het *Journal des Débats*, zou de luitenant-generaal *de Kock*, onlangs tot minister van binnenlandsche zaken in Holland benoemd, de broeder van den vermaarden romanschrijver *Paul de Kock* zijn.

— De heer *Scribe* is thans 43 jaren oud en heeft 350 Tooneelstukken geschreven, waarvan 280 gelukt zijn. De opbrengst der werken van den heer *Scribe* in 1833 bedroeg 148,000 frs.

— Bij de jongstledene luchtreis van den heer *Green* te Parijs bevond zich onder de verzamelde aanschouwers lord *Yarmouth* in de nabijheid van den baron *Rothschild* en vraagde hem, of hij ook gekomen was, om met het liefhebber-gezelschap de reis in het schuitje mede te maken. Neen, antwoordde *Rothschild*; maar hoe komt gij op die gedachte? — »Wel," hernam de lord, »het zou mij pleizier gedaan hebben, de rente te zien stijgen." (*Charivari.*)

— Dagelijks komen te Toulon troepen aan voor de nieuwe expeditie in Afrika. Al de regementen, welke niet tot dien togt moeten behooren, zullen echter daartoe elk vijfentwintig man leveren, zoodat manschappen van alle korpsen der armee bij den togt naar Constantine tegenwoordig zullen zijn. Het expeditionnair leger zal waarschijnlijk eerst tegen de helft van Maart vertrekken.

De hertog *van Orleans* zoude gaarne de nieuwe expeditie tegen Constantine bijwonen, doch de bewindslieden oordeelen het ongeraden, om hem, in de tegenwoordige dagen, te verre uit de hoofdstad te verwijderen.

— Men verzekert, dat van wege Engeland op de vertoogen van Frankrijk, wegens het bezetten van St. Sebastian, hoofdzakelijk geantwoord is, dat Engeland onwegenzeggelijk het regt had, om van Spanje een onderpand te vragen voor de aanzienlijke voorschotten, die het sedert den inval van don *Carlos* in Navarre gedaan had, zonder dat iemand zich daarover konde beklagen; te meer, omdat Engeland zich in 1824 niet verzet heeft tegen den eisch van Frankrijk, om van *Ferdinand VII* de Belearische eilanden als waarborg voor de hem geschotene gelden te ontvangen, tot wier bezetting echter om bijzondere redenen toen ten tijde niet besloten is geworden.

— De heer *Aguado* heeft voor 100,000 francs drie schilderijen aangekocht, eenen *Correggio*, eenen *Domenichino* en eenen *v. Dijk*.

Van den 2den. L.l. Donderdag bemerkte men des avonds een' sterken kolendamp uit eene kamer van de 4de verdieping, *rue Montorgueil*, welke door 2 personen werd bewoond, den heer *Denys D...*, notaris-klerk, oud 18 jaren, en mej. *Hortense O...*, oud 20 jaren. Men klopte aan de deur, doch ontving geen antwoord. Men haalde een' kommissaris van policie, die de deur deed openmaken. Men zag de lijken der beide beminden, en een groot komfoor nevens hen. Doctor *Gorce* deed al het mogelijke, om het leven op te wekken; doch te vergeefs; beide waren overleden. Men vond op een tafeltje een pakje brieven, met een schriftelijk verzoek, om dezelve aan hun adres te bezorgen.

(*Gazette des Tribunaux.*)

Van den 3den. In den *Courrier du Bas-Rhin* leest men alleen, dat de heeren *Petry*, *ros*, *Dupenhout* en *Lombard*, in de zaak van den 30 Oct. gewikkeld, zich te Straatsburg gevangen hebben gesteld. — En de *Moniteur* weerspreekt heden alle geruchten nopens Straatsburg.

— Men verzekerde heden op de bureaux der prefekture van policie, dat er een ministerie van generale policie voor het koningrijk zal daargesteld worden. Men noemt den heer *Gisquet*, welke met die portefeuille zal belast worden.

(*Gazette des Tribunaux.*)

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE den 2 Februarij.

Ten gevolge der bezwaren, welke door de autoriteiten in Pruissen en Hanover zijn gemaakt geworden tegen het aannemen van over de grenzen gevoerd wordende vreemde bedelaars en landloopers, zijn dezer dagen de gouverneurs der provinciën uitgenoodigd geworden, om voor de naauwkeurige naleving van 's Konings besluit van den 25 Julij 1817, dienaangaande, te waken, onder bijvoeging, dat de verschillende autoriteiten zich met de meest mogelijke omzigtigheid behooren te overtuigen van den buitenlandschen oorsprong der te vervoeren personen, en in het paspoort, hetwelk, overeenkomstig dat besluit, aan hen moet worden verstrekt, met de meeste juistheid te omschrijven de papieren, die in het bezit dier personen mogten zijn, benevens al de bijzonderheden, waardoor de autoriteiten de overtuiging voor zich zelven hebben verkregen, dat zij werkelijk buitenlanders zijn. Voorts is nog door Z. M. bepaald, dat geene ongestelde personen over de grenzen zullen mogen gebragt worden, zoo lang zij niet in die mate hersteld zullen zijn, dat er geene afwijzing, op grond van ziekte, door de buitenlandsche autoriteiten verwacht kan worden, en dat zij, tot op dat oogenblik toe, op de meest zuinige, maar tevens doeltreffende wijze, voor rekening van het Rijk zullen moeten verpleegd worden op de plaats, waar zij zich bevinden; zullende de gouverneurs der grensprovinciën, in geval het de bedoelde personen ontbreken mogt aan kleeding, schoeisel of eenig reisgeld, en het te verwachten was, dat zij uit dien hoofde aan de grenzen zouden worden afgewezen, hen, met betrachting van de meest mogelijke zuinigheid, daarvan behooren te doen voorzien, welke onvermijdelijke uitgaven kunnen worden begrepen in eene declaratie van transportkosten; terwijl eindelijk het binnenkomen van dusdanige lieden, door de autoriteiten op de grenzen, met de meeste zorg behoort te worden tegengegaan.

AMSTERDAM den 2 Februarij.

De op Dingsdag jl. alhier gedane kollekte voor de noodlijdenden door de stormen van den 20 November en 25 December ll., heeft buiten het biljoen en de vreemde speciën opgebragt de aanzienlijke som van *f* 22,697, 89½.

— De correctioneele regtbank alhier heeft, in hare teregtzitting van den 1 Februarij, vier handwerksgezellen, welke op Maandag, den 7 Januarij, beschonken uit eene tapperij komende, eenen melkboer, die in de uitoefening van zijn beroep bezig was, uit loutere baldadigheid hadden geslagen, zoodat daaruit eene bloedende wonde ontstond, veroordeeld ieder tot eene gevangenis van *één jaar*.

Mogt dit vonnis tot waarschuwing verstrekken tegen het zoo noodlottig misbruik van sterken drank, hetwelk aan wanbedrijf en misdaad den ruimsten weg openzet, en inzonderheid ook tegen het misbruik, hetwelk onder handwerksgezellen in deze stad zoo algemeen is, om den Maandag in ledigheid door te brengen.

WINSCHOTEN den 2 Februarij.

Gisteren nacht is de hoofdschool te Nieuwe Pekel-a geheel eene prooi der vlammen geworden, en moet de daaraan belendende onderwijzers woning mede aanmerkelijk beschadigd zijn. Men gist, dat de brand is ontstaan in de in het schoolgebouw geplaatst geweest zijnde kagchel.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 2 Febr.: J. O. Kuiper, de Vr. Jantina, van Sunderland. — Te Helvoet, den 1 Febr.: J. A. Pronk, Maria, van Batavia. — Te Port à Port den 15 Jan.: J. R. Bossinga, de 2 Gebroeders, van Amsterdam. — Te Londen, den 28 Jan.: J. J. Zelling, Alida Giesen, van Rotterdam, - G. Venema, Alberdina, en den 29sten: R. S. Pinksterboer, de goede Hoop, en W. J. Mulder, Susanna, alle drie van Groningen. — Te Gravesend, den 28 Jan.: E. R. Zoutman, Geertruida Hendrika, en den 29sten: Kapit. Jonker, Emelie, beide van Groningen. — Te Messina, vóór den 30 Dec.: W. J. Stuit, Wigerdina, van Cephalonia. — Te Texel, den 4 Feb.: A. P. Havinga, Clasina Adriana, K. Spijkman, Agatha, en E. Speelman, Antonia, alle drie van Suriname, - A. P. Schoonhoven, Cornelia, van Londen. — Te Terschelling, den 26 Jan.: E. F. Eekmeijer, de Volharding, en G. O. Sap, Hendrika, beide van New-Castle, - R. W. Mellema, de jonge Reintje, en B. J. Jaski, Vr. Alida, beide van Hamburg; — Heden morgen zijn uit de haven van Terschelling naar Amsterdam op gezeild: S. E. Scherpbier, de Hoop, en A. J. Boiten, Vr. Annegina.

Vertrokken van Texel, den 1 Febr.: J. A. Hansen, de Verwachting, naar Bayonne, - D. D. de Jong, Wilhelmina Hendrika, naar Hull, - den 4den: K. Zwanenburg, Vrede, naar Lissabon, - B. J. Lammers, Eliza Helena, naar Genua, - M. J. Klasen, Maria Anna, naar Triest, - G. F. Borgman, Atlas, naar Cette, - M. Louwerens, Geleda, naar Londen. — Te Brielle, den 4 Febr.: A. C. Hazewinkel, Anja, naar New-Castle. — Van Bordeaux, den 28 Jan.: H. de Haas, Douro, naar Rotterdam.

Het schip Fortuna, kapit. T. A. Hansen, van Groningen naar Liverpool, is den 29 Jan. te Falmouth binnengeloopen.

Het schip Rhoon en Pendrecht, kapit. Aamrik Schaap, den 10 Oct. van Batavia naar Rotterdam vertrokken, is, volgens partikulier berigt van Rotterdam, van den eersten Febr., voor Helvoet aangekomen.

Den 23 en 24 Oct. heeft het te Valparaiso hevig gestormd en zijn daardoor aldaar verscheidene schepen verongelukt.

In de Chinesche zee heeft den 31 Julij een hevige orkaan gewoed, waardoor verscheidene schepen zijn verongelukt, onder welke het Portugeesch (voorheen Nederlandsch koloniaal) schip Admiraal Buyskes, van hetwelk slechts zeven man zijn gered.

Door den kapitein van een van Sydney, N. Z. W. te Sourabaya aangekomen Engelsch schip is, des avonds na zijn uitloopen van de Torresstraat, op 10° 20′ Z. breedte, 141° 12′ W. lengte, eene bank ontdekt, welke tot dus verre op geene kaarten wordt aangewezen. Dezelve heeft omstreeks vier mijlen in den omtrek en bestaat uit zachten modder; van het dek van zijn daarop vastgeraakt schip, van hetwelk zelfs de koperen huid niets beschadigd was geworden, was in geenerlei rigting eenig land te verkennen.

Mengelwerk.

WEDERANTWOORD.

Et jusqu'à je vous haïs, tout s'y dit tendrement.
BOILEAU, Satire III.

De Steller van het tegenartikel bespeurt uit het »Woord tot Antwoord," in de Courant van den 3 Februarij l.l., dat er *faux bond* (*) gemaakt is; want hij heeft uit het gestelde geene scherts kunnen ontdekken, en welke moeite hij zich ook gaf, om naar den gegeven raad dit onderscheid te leeren kennen, en de definitiën op te slaan van Ironisch, Comisch Humoristisch Satirisch, Sarcastisch, luimig, niets van dit alles vond hij bij herlezing van het gestelde stuk. Maar hij wil het gaarne op het woord gelooven. Ja, hij ziet den steller in zijne gedachten dronken van vrolijkheid, omvallende van lagchen, zoo in den smaak, als wij alhier den *»huissier chansonnier"* hebben zien voorstellen. Maar in goeden ernst, zoude hij dan toch in het vervolg niet beter doen, er onder te zetten, *»dit is scherts!"* dan weet men het dadelijk, even als men vroeger in den Jobsgang alhier wist, dat men in het beeldje met de staartpruik, den punthoed en rotting den *geduldigen lijder* moest herkennen.

Tot geruststelling van onzen schertser dient echter, dat de boosheid des aanmerkers geene nadeelige gevolgen hebben zal op zijn gestel, en om dezen aanval de Medische Faculteit niet behoeft lastig te zijn. Hij is overigens noch Abderiet noch Herakliet, maar iemand, die, wist hij waar treurenden waren, hun gaarne den beker wijn toereikte, en om geen lief noch leed zijne medereizigers moedwillig (zelfs niet in scherts) in een bespottelijk daglicht wil stellen; — dat hij dom is, dit getroost hij zich gaarne en gelooft het zelf; — zoo geleerd als de schrijver van het stuk zich ook voordoet, zullen wel weinigen zijn; hij schijnt ook ten schildspreuk te voeren, hetgene men den Akademisten te last legde: *»nul n'aura d'esprit que nous et nos amis."*

Doch genoeg geschrijf; de *domme*, *eerlijke*, *gemoedelijke koopman* gevoelt, dat hij niet tegen zijn Ed. is opgewassen (†).

En besluit dit kastijspel met den raad van TEUNIS-buur op te volgen, in het overoude Hollandsche rijmpje:

Fop gaf zijn Ezel klop op klop
En de Ezel schop op schop aan Fop;
Doch om dit vechtend paar te scheijen,
Schoot Teunis-buur tusschen beijen,
»Schei uit," sprak hij, »wat heb je er aan!
»Kom Fop, wees gij de wijste maar."

En hiermede basta!

Ook noten.

(*) *»Faux bond," valsche opstuiting van een' bal (zie* MARIN'S *woordenboek). Bij een zeker spel van de Amsterdamsche jeugd, Kastij genoemd, leeren zij reeds vroeg den hun toegeslagen bal opvangen en terugslaan; hij, die bij den opslag misslaat, maakt* faux bond *(stelt den vanger te leur, misleidt hem), en hij moet maken, dat hij een goed heenkomen zoekt (juist niet naar Anticyra), wil hij zich den bal niet naar het hoofd zien werpen; dit is niet* faux bon, *zoo als de schertser schrijft, die, het is waar, hetzelfde woord gevonden zal hebben in het reisje naar Baden-Baden, door den waardigen Hoogleeraar* LULOFS *(bl. 61), doch daar is het waarschijnlijk eene drukfout; want deze Heer weet te goed, dat hetzelve het substantivum is van het onzijdige werkwoord* Bondir.

(†) *Evenmin als de boer in Asschenbergs filozofische cijeren tegen zijn' hooggeleerden zoon.*

SCHIMVERZOENING,

OF

HULDE AAN WILLEM BILDERDIJK (*).

't Was his
In life and death to be the mark where Wrong
Aim'd with his poison'd arrows.
BYRON.

Rekels! laat den doode slapen.
BILDERDIJK.

Wat waant ge uw nietigheid te dekken, door de grootheid
Te last'ren van den man, die, ver van aardsche snoodheid
En dollen waanzin, 'twuft gepeupel, dat in 'tstof
Den stouten ad'laar — daar hij 't ongeziene hof
Der Heem'len binnenvliegt, en, vreemd van paal en perken,
Door de etherkringen dringt op onbedwongen vlerken —
Wangunstig naoogde en onteerde in vloekb'ren waan,
Bewust van eigen kracht en waarde, dorst versmaân?
Hij, op de wolk der uit zijn lier gerezen walmen,
Aan de aard ontlogen, zocht bij de Eng'len hymnegalmen (†).
Verrukt zweeg 't gansch heelal op 's dichters citherloon,
Die als het Hallel klonk voor 's Eeuw'gen Hemeltroon.
Ja, de Almagt heeft in hem haar' tolk op aard verkoren,
Om door zijn donderspraak de waarheid te doen hooren;
De waarheid? wrange vrucht voor 's sterv'lings oor! of is 't
Welligt geen *waarheid*, als de *liefde* er wordt gemist?
Wat sterv'ling waagt het, of wat niet'ling in zijn snoode
Ontaardheid, 't licht der aard, d' ontzagb'ren Hemelbode
Te krenken? — wee hem, die zijn majesteit bespot!
Wie hemeltergend hem belastert, lastert God. —
Maar o! waar dwaal ik? neen, vertrap den nooitvolprezen',
En werp uw' zwadder uit op 't nietsbeduidend wezen:
Dan blijft ge uw' aard getrouw; dan denkt ge u zelven groot.
Waartoe zijn schim getergd? de fiere leeuw is dood:
Zijn afgemarteld hoofd rust thans van 't aardsch gewemel;
De Godheid zond en riep genadig hem ten Hemel,
Waar 't Eng'lenkoor verrukt hem opving in den schoot,
En juichte: Broeder, kom, gij waart voor de aard te groot!
Geloof u zelven, mensch! geen scharе van ontzinden,
Die u door schijnbedrog misdadig de oogen blinden.
Stel niet moedwillig dier verleidingspraak u bloot;
Niet elk, die *groot heet*, *is*, dewijl hij 't heet, juist *groot*.
Geloof u zelven; wil des Zangers assche zeeg'nen,
Wien eind'loos jammer slechts op aarde moest bejeeg'nen.
Betreur hem vrij — hij stierf; — hij had genoeg geleên;
De schrikb're strijd is nu volstreden; treur en ween;
Al wou hij zelf u, moe van 't leed en smaad verdragen,
Geen' enk'len weemoedstraan op zijnen grafkuil vragen (§);
Ja, schrei om BILDERDIJK een' traan (hij staat u schoon!)
En roep: wel hem! hij is aan 't nietig stof ontvloôn.

(*) *De verontwaardiging over eenige, op den éénigen* BILDERDIJK, *ook na zijnen dood, uitgeworpene smaadredenen, deed deze versregelen ontstaan; welke mogen doen blijken, dat onder Gruno's inwoners de liefde voor onovertrefbare talenten niet uitgedoofd is. Alleen de gedachte, dat dezelve weerklank zouden vinden in de harten van Groningens burgerschaar, spoorde den steller aan, dezelve aan de Redactie dezer Courant ter plaatsing aan te bieden.*

(†) *Zinspeling op eenige dichtregelen uit* DA COSTA'S *voortreffelijk gedicht aan de Poëzij, Muzenalm.* 1827.

(§) *Hier wordt* BILDERDIJKS *Grafschrift bedoeld, dat voorkomt in zijne Mengelingen.*

Te *Groningen*, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.